

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi Binkoštnih praznikov izide prihodnji list v torek, dne 5. junija 1900.

Škofova zavarovalnica ali nova banka „Slovenija“.

VI.

Snovatelji nove katoliške zavarovalnice vedo dobro, da je njihov projekt skrajno nevaren, in v svesti so si, da se bo imel novi zavod boriti z neznanskimi težavami. Če bi nova zavarovalnica morala voditi konkurenčni boj s tistim orožjem, kakor druge zavarovalnice, je v naprej izključeno vsako upanje na uspeh. Ljudje so še izza časa banke »Slovenije« skrajno nezaupni zoper nove zavarovalnice sploh in zlasti proti klerikalni zavarovalnici bi imeli pomisleke, ker vedo, da je prav klerikalna stranka spravila banko »Slovenijo« na kant.

Naravno je torej, da so klerikalci iskali posebno vabo, skatero bi lovili nezavedno ljudstvo v svoje zanjke, sredstvo, s katerim bi se dalo pridobiti zaupanje tistih ščokih mas, ki niso v stanu stvarno presoditi, če je kaka naprava postavljena na zdravo podlago ali ne. In našli so tako vabo, tako agitacijsko sredstvo pri židovskih spekulanti, ki so sploh našim katoliškim organizatorjem vzor vseh vzorov.

Židovski sleparji so posebno za časa kraha imeli navado, da so za svoje obupne delniške družbe najeli kakega propalega aristokrata, ki jim je za dobro plačilo posodil svoje ime. S tem aristokratskim imenom so dali svoji družbi neki poseben nimbus. Dotični aristokrat je pustil židovske spekulante počenjati, kar so hoteli, saj je bil vesel, da je tako lahko kaj zaslužil, v tem ko so židje z njegovim starim imenom, z imenom častivredne rodbine delali reklamo. Ta švindel še danes ni umrl. Neki knez W. na Dunaju nima nobenega groša premoženja, a kadar nastane v prestolnem mestu kako prav dvomljivo delniško društvo, vselej je ta knez prezident,

in se z njegovim imenom dela reklama za tisto društvo. Seveda je ta knez samo svoje ime posodil, da je nekaj zaslužil, in največkrat se mu niti ne sanja, s čim se bavi njegovo društvo. Iz Budimpešte se zopet preplavlja svet s šampanjcem nekega grofa Karacsonya. Kolikrat je v listih čitali, da je ta šampanjec napravljen iz pridelka slovečih vinogradov grofa Karacsonya, resnica pa je in ta resnica se je izkazala pred sodiščem, da je neki član razširjene rodbine grofov Karacsonyjev prodal nekemu židovskemu vinotrtcu svoje ime, da pa nikdar ni imel nobenega vinograda, nego si kot pisar služi reven kruh v Novi Pešti. Sleparija s šampanjcem nese spekulativnemu židu seve obilo dobička, ker imajo bogati grofje Karacsony res na Ogrskem dobro znane vinograde.

Prav na ta sicer premeteni, toda ne ravno honetni način si hoče tudi katoliška zavarovalnica pridobiti zaupanje ljudstva, a mož, ki je pripravljen posoditi svoje ime temu zavodu za reklamo, je ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič.

§ 23. pravil nove katoliške zavarovalnice se glasi: »Društveni protektor je sedanji ljubljanski knezoškof, če bi le ta protektorat odklonil, ponudi lahko občini zber s posebnim sklepom istega drugega sebi. Protektor ima pravico, da ali sam ali njegov zastopnik pregleda pri vsaki priliki upravo društva. Tudi ima pravico, sejam nadzorništva prisostvovati in glasovati. Za ta služaj mu je pripravljen častni sedež.«

Naš škof nas je v tem kratkem času, kar je v Ljubljani, že z marsičem prese-netil, ali tega si vendar nismo mogli misliti, da bo svoje ime posodil za reklamo, in da bo popolnoma pozabil na obzire, katere je dolžan svojemu cerkvenemu dostojanstvu.

Ljubljanski škof postane to-

rej zavarovalni agent in z njegovim imenom se bo delala reklama za dvomljiv zavod, za spekulativno podjetje, ki bi samo ne moglo dobiti niti najmanj zaupanja med ljudstvom. In kaka nedostojna reklama se bo delala s škofovim imenom in s škofovim dostojanstvom, to si je lahko predstavljati, saj poznamo do dobra njegove kaplane. Ako je čelo prvak katoliške stranke gospod Vencajz rekel nekemu možu, ki ni imel pravega zaupanja v vinogradniško društvo: »Kaj mislite, da bo škof pustil vinogradniško društvo propasti? Rajši bo sam posegel v žep in dal par ti-sočakov« — dasi škof ni v nobeni zvezi z vinogradniškim društvom, kako bodo šele kaplanje zlorabljali škofovo ime pri agitaciji za zavarovalnico, kateri bo škof protektor!

To se nikakor ne strinja z dostojanstvom škofa, da hoče škof biti zavarovalni agent. Pomislimo le, kaj bi se zgodilo, če bi se na pr. deželni predsednik postavil na čelo podjetja, kakoršno bo katoliška zavarovalnica. Vlada bi rekla, da se to absolutno ne strinja z dostojanstvom aktivnega deželnega predsednika in prepričani smo, ako bi se kaj takega zgodilo, bi vlada dež. predsednika kar telegrafično poslala v penzijo.

Ali je škof premislil, kake posledence da bo za njegovo dostojanstvo imelo njegovo protektorstvo nad novo zavarovalnico? Že to je nedostojno škofa, da se bo z njegovim imenom delala reklama za zavarovalnico tako, kakor se dela z imenom grofa Karacsonya za nevžitni budimpeštanski šampanjec, ali stvar bo imela — ne glede na to, kaj se zgodi, kadar bo škofova zavarovalnica napovedala banke-rot — tudi še drugih posledic.

Ni je tako vzorne zavarovalnice, da bi mej družbo in mej zavarovanci ne nastale diference. Pri vsaki cenitvi kake škode nastanejo konflikti. To je popolnoma naravno. Vsaka zavarovalnica gleda, da bi plačala kar mogoče manj škode, vsak zavarovanec pa bi rad dobil, kar mogoče

največ. Če zavarovalnica kmetu ne bo vstregla — in da to ni lahko storiti, to vidimo vsak dan — nastane razpor in kmet bo vpil: Škof nas je ogoljufal!

In kadar bo zavarovalnica primorana svojim žrtvam naložiti doplačila, tedaj kmet ne bo vpraševal, zakaj se je to zgodilo, nego bo, videvši, da mora veliko več plačevati, kakor njegov, pri drugi zavarovalnici zavarovani sosed, zopet le vpil: Škof je goljufal! Škof, ki ima 30.000 gl. dohodkov na leto, nam krađe denar iz žepa.

Nismo sicer politični prijatelji ljubljanskega škofa, a vzlic temu nam je vendar še predober, da bi se ga na tak način vlačilo po blatu. Čudno je sicer, da se družni škof s tako slabo firmo, kakor je gospod Vencajz, ali vzlic temu sodimo, da bo škof sam spoznal, da je storil veliko napako, ko je prevzel protektorstvo nad novo zavarovalnico, in da bo iz tega spoznanja izvjal posledence. Če se škof ne odpove »častnemu sedežu«, ki mu ga je napravil Vencajz, se ne bo smel pritoževati, ako bodo potem ljudje dvomili, če ima ljubljanski škof sploh poštene namene.

S tem smo z našo kritiko nove zavarovalnice pri kraju. Prepričani smo, da bo razsodni del našega naroda uvaževal naša izvajanja in se v svojo lastno korist skrbno varoval novega zavoda, zakaj zavarovalnica, ki se snuje pod škofovim protektoratom, je ponesrečen projekt, ki nima nikake bodočnosti, od katerega pa preti blagostanju našega ljudstva tako velika nesreča, kakor mu jo je provzročila nesrečnega spomina banka »Slovenija«.

Peternelov slučaj.

Slučaj Peternela iz Zagorice pri Bledu nam sili pero v roko. Človek bi menil, da je pri tem prizadeta samo dotična zasebna oseba, mi pa menimo, da je pri tem slučaju javnost vsaj toliko prizadeta, kolikor je z njim prizadeta oseba

LISTEK.

Binkoštno pismo.

Binkošti, „das liebliche Fest“ — kakor jih imenuje Goethe — so tu, gorki junij, poln cvetja in dišave, petja in zelenja je prišel. Izletni so na dnevnem redu in letovišča se začenjajo polniti. Iz daljnih krajev se vozijo ljudje v lepe, prijetne kraje, da se zdravijo, krepe ali samo zabavajo, Slovincem pa je nudila narava v naši sredi in na najlepšem prostoru najkrasnejše letovišče, naš divni Bled. Cenimo ta svoj biser še vse premalo, in zdi se mi, da so morali šele tujci opozoriti nas, kolik zaklad imamo v svojem Bledu. Mnogo se je pisalo in pelo o Bledu, a še vse premalo. Naše časopisje premalo priporoča to letovišče, ki zasluži največje hvale.

Te dni pa sem čital v „Národnih Listih“ podlistek: Z pobytu na Bledu. Sdéljuje Ludmila Prusíková.

Naj čitajo Slovenci, kako piše o našem gorenjskem biseru naša sestra, češka pisateljica!

„Lepotije blejskega jezera, bisera kranjske dežele, popisovati, bilo bi gotovo odveč. Jezero je povsod znano radi svoje krasote, vendar od nas Čehov tako malo obiskovano. Kratek obisk na jeden ali dva dni pa ne

more biti merodajen; šele daljše bivanje nam prikupi in priljubi Bled. Njegovi krasni bregovi, njegove veličastne gore, med njimi častitljivi starček Triglav, spominjajo nas, kamorkoli gremo, in nas vabijo zopet v svojo bližino.

Poleg vseh teh veličastnostij ponuja nam Bled vsakovrstne zabave. Okrog jezera se vije gladka in ravna cesta, pripravna za šetanje in vožnjo. Od Bleda proti Lescam nas vodi primeroma izvrstno izpeljana deželna cesta. Na obeh straneh jo senči mlad gozd, po katerem se vije veselo šumeč potok, dokler nas ne predrami iz zamišljenosti bobnenje Save. Za Lescami, tri četrt ure od Bleda, razprostira se ravnina tja do strmega Stola. Ceste so kakor vstvarjene za kolesarje: proti Trbižu, Kranju, Ljubljani so najlepši izleti za nje.

Hribolazcem se ponujajo krasne partije, kakor n. pr. na Stol, Batji Zob, Črno Prst, Triglav itd. Poleg teh izletov, ki so bolj za utrjene turiste, je še mnogo drugih, katere napravi lahko najslabotnejši pešec.

Kako krasno je v Vintgarju! Celo uro šetaš v hladni senci ob bregu reke Radovne, pritoka Save, katera teče zdaj mirno in tiho, zdaj zopet šumi in bobni po skalovji. Na konci soteske nas čaka okusno pripravljena restavracija, katere posestnik je delaven slovenski rodoljub, gospod Žumer. On je mož, kateri je največ

pripomogel, da se je napravila pot in leseni hodniki skozi Vintgar.

V restavraciji dobi se vse, kar se more le zahtevati na deželi. Cene so jako primerne, bodisi za pijačo, bodisi za jedi. Pohištvo, kakor tudi vse drugo je vzgledno čisto in dovolj prostorno; zunaj je lepa veranda, na kateri bi ure in ure presedel v popoldanski vročini. Okrog in okrog je krasen pogled na visoke gore, s katerih nas pihlja hladen vetrič.

Ravno tako brez posebnih težav je izlet do Belopeških jezer; železnica nas pripelje skoraj do njih. Tudi tukaj je poskrbljeno, kar potrebuje truden turist za okrepišilo, ko se je navžil v polni meri krasote čarostne narave.

Za vsakega gosta, kateri pride na Bled, je takorekoč obligaten izlet do bohinskega jezera. Porabi se ves dan, vendar primeroma ne velja mnogo. Pot k temu tihemu, melanholičnemu jezeru je divnokrasi; da, sama ta pot bi poplačala trud, napraviti izlet z Bleda.

Kaj šele, ko nas pozdravi visoki Triglav, motreč nas iz svoje višave! Kako močen utis napravi na nas ta pogled!

Popolnoma nepoznajoči razmere, domišljevali smo si navadno kmetško krčmo; vsaj za toliko lepoto sme se že nekaj potrpeti, moramo se zadovoljiti, s čimur se nam pač more postreči na samoti.

Kako smo se pa čudili, ko smo videli na jezerskem bregu lep in eleganten hotel!

Dobili smo čoln. Ker so pa veslači odpeljali drugo družbo, morali smo sami veslati. Kakor hitro smo se oddalili od brega, zapeli smo svojo češko narodno pesen. Prišedši do vile na nasprotni strani hotela, pozdravljali so nas prebivalci z glasnimi živjo klici. Mi smo jim odgovorili in jih prašali: „Ali ste Čehi?“ — „Nismo, mi smo Slovenci, živeli Čehi!“ Odgovorili smo jim z našim: „Na zdar!“ Za nekaj časa pa nam je izginila vila izpred oči.

V pet četrt ure smo prevozili jezero in se napctili do slapa Savice, katerega smo videli že iz daljave.

Takoj smo pozabili dolgo pot, ko smo ga videli v vsi njegovi lepoti pred seboj. Po strmi visočini lije peneča se voda in pada s šumom in bobnenjem, dokler se ne potlaži v mirnem teku. Hladne megle izhlapevajo iz nje in dobrodejno božajo od vožnje vroče lice.

Treba se je bilo posloviti.

Draginje v primeri s krajem in postrežbo ni prav nobene; pomisliti pa se mora, da je hotel dobrih šest ur oddaljen od železniške postaje.

Ne bodem dalje mučila s popisovanjem mnogoštevilnih izletov, katere napravimo lahko jedno popoldne, kakor n. pr. v rojstni kraj pesnika Prešerna, v mesto Ra-

gospoda Peternela. Oglejmo si najprej zadevo v jedru! Gospod Peternel, bivši večletni blejski župan, občespoštovani posestnik in veljak iz Zagorice, imel je na svojem svetu leseno znamenje, kakor jih večkrat opazujemo v bližini gorenjskih vasi. Svet in lesena ta „tabla“ bila sta, kakor povedano, lastnina bivšega blejskega župana; istotako kot je smel svoj svet prodati, če bi se mu bilo zljubilo, istotako je smel gospod Peternel „tablo“ odstraniti, ker je bila njegova, kakor so na primerostenske podobe njegove, če ima slučajno kaj svetih podob v svoji hiši. Omenjena lesena tabla je pričela vsled starosti odpadati in njen lastnik je sklenil, odstraniti jo. Storil je to. Sedaj pa je zakipelo v glavah blejski duhovščini. Mobilizovali so svojega orožnika, vzeli po njem staro tablo iz posesti njenega lastnika, in ko je le ta na vprašanje, čemu, da je znamenje odstranil, odgovoril, da je bilo že prestaro in pregrdo, skovali so iz tega odgovora — bogoskrunstvo! In sedaj se prično muke gosp. Peternela! Najprej oglasi se uradna „Laibacher Zeitung“ ter prijavi z Bleda vest, da je „kočar“ Peternel iz Zagorice učinil grozno hudodelstvo bogoskrunstva. Za uradnim listom oglašil se je takoj „Slovenec“, in potem so divjali vsi klerikalni elementi, in pričela se je stroga sodniška preiskava. Deset prič je bilo klicanih v Radovljico, — kdo ne pozna vneme naših sodišč pri tacihi slučajih! — in obdolženec — bohlen mož — bil je sam štirikrat klican k preiskovalnemu sodniku! Lahko si predočujemo mučno stanje po krivici obdolženega, poštenega moža, na kojega je cela fara kazala, prav kakor da stoji neposrednje pred vešali! Župnik Oblak, Kristov namestnik, pa je faranom z vidno zadovoljnostjo pripovedoval, da pride Peternel pred porotnike, in je zakrivil silno grozodejstvo, in da mu je dolga, dolga ječa gotova! Končno pa je moralo sodišče preiskavo ustaviti, ker cel regiment prič ni mogel gospodu Peternelu dokazati niti najmanjšega bogoskrunstva.

S tem je zadeva končana, a končana mora biti tudi za Peternela, ker mu naši trhleni zakoni ne dajo nikakega pripomočka proti provzročiteljem lahkomišljene — da ne rečemo izmišljene — ovačbe. Nam pa se vidi primerno na tem mestu razpravljati o Peternelovem slučaju, ker je v marsičem jako poučen. Pred vsem je jasno, da so gonjo proti Peternelu vprizorili blejski duhovniki, in sicer zategadelj, da bi uničili svojega političnega nasprotnika, da bi onečastili moža, ki ne trobi v njihov rog, ki noče biti samo zategadelj na svetu, da bi duhovščini tlako delal, ter ji polnil žepe. In to gonjo vprizorili so blejski duhovniki na jako spreten način. Najprej so pihnilo svojo laž v „Laibacher Zeitung“, — ki je dandanes velika trobenta za „svete“ misijone — in v „Slovenca“, da bi se s tem na „zločin“ opozorili vladni in uradni krogi, in da bi se tako obdelalo pred vsem tudi sodišče. Na to pa se je pričelo hujskanje v župnišču, govorilo se

dovljajo, ali na Brezje itd.; Bled sam nam ponuja najrazličnejših zabav. Kako kratkočasna je vožnja po modrozelenih jezerskih valčkih, ki igraje pluskajo v naš čolnicih in ga zibljejo! Da, podobne zabave ni lahko dobiti.

Kopanje ni le prijetno za človeka, ampak tudi zelo zdravo in baje jako dobro proti revmatizmu. Naj bode vreme še tako slabo, mogoče se je kopati v termah, katere se nahajajo v Lujizinem kopališču in stanejo vsakokrat 40 kr. z vsem potrebnim perilom.

V prostornem basenu priteka voda iz zemlje 23° C. toplote; tako kipi in vre, da se nam zdi, kakor bi se penil šampanjec pred nami. Kdo bi se ne radoval v taki kopeli?

Stanovanja so gotova cena, kdor noče ravno bivati v hotelu „Mallner“, kjer je seveda po razmerju precej drago. Mi smo plačali v čedni gostilni za posteljo 60 kr. na dan z vso postrežbo.

Gostilna g. Peternela je v občje znana. Gostje iz Trsta in Ljubljane prihajajo k njemu že mnogo let zaporedoma na večmesečno bivanje. Preljubezniva hišna gospodinja, kakor tudi inteligentni gospodar, Jakob Peternel, gotovo vsakemu priljubita bivanje na Bledu. V slučaju, da ni pri njem nobene sobe več prazne, poskrbi v čednih vilah pripravna stanovanja po isti ceni.

je o porotni sodbi, o ječi in Bog zna, o čem še vse, se ve v namenu, da bi se fanatizovalo ljudstvo, in da bi se prej kot ne fanatizovale tudi priče, o kojih so blejski popi vedeli, da se bodo klicale pred sodišče.

Z jedno besedo, past se je nastavila na prav prekanjen način, in skovala se je intriga, s kjo naj bi se bila duhovnikom nepriljubljena oseba gmotno in morda — ker je gospod Peternel bohlen — tudi telesno uničila. To zadnje bi bilo gospodom v blejskem župnišču jako po volji, ker bi se jim bila hudobija poplačala še z lepim in dobro plačanim pogrebom! Pač res, slučaj Peternelov nam živo kaže, da duhovniki-politiki po župniščih, ako se jim kdo zameri, ne poznajo nikakega odpustjanja, nikake milosti, in nikake krščanske ljubezni. Usmiljenja ti ljudje nimajo, in političnega svojega nasprotnika bi prej kot mogoče radi spravili živega v grob. Da bi ti ljudje moč imeli, nas bi takoj sežigali po gromadah, kakor so nekaj sežgali blagega mučenika Husa v Kostnicah. Tem ljudem nasproti je brezobzirno postopanje jedino orožje, takim elementom nasproti nahajamo se naprednjaki v položaju silobrani, za koje velja načelo: zob za zob! Opraviti nam je z najbrezobzirnejšimi ob jednem pa tudi najpodlejšimi političnimi nasprotniki, ki skrivajo pod licemerskimi obrazi v resnici hudobna srca; to so nasprotniki, ki ljubezni do bližnjega nimajo, in je tudi imeti nočejo. Nепrestano so na preži, kakor ris na veji, in nepopisno veselje jim prešinja divjo dušo. Če se jim nudi prilika, zasekati svoje šape v krvaveče meso političnega neprijatelja!

Ako mi sveti boj proti ti barbarični tolpi oznanjujemo, vemo prav dobro, kaj hočemo. Od tega boja nas ne odpravi nikdo, najmanj pa tisti sladkovodeni — a hvala Bogu, redki — omahljivci v naših vrstah, ki takoj, ako „Slovenec“ ta ali oni dan slučajno ni objavil nikake laži proti liberalni stranki, prično trobiti, da je „Slovenčeva“ stranka sedaj postala spodobna, in da bo zopet čas, napraviti kako zvezo z njo! Pri tem pa ti slepci ne opazijo, da je ta „spodobnost“ le košata veja, za koje se skriva krvoželjni ris, ki preži na priliko, da bi globoko zasakal svoje šape v naše meso!

Kdor hoče spat, naj spi! Mi pa ostanemo neprestano na straži, pripravljene k vsaki, tudi najskrajnejši obrambi. Da pa je to jedino pravo postopanje, v tem prepričanju nas je z nova utrdil — Peternelov slučaj!

Prvi govor poslanca Ivana Hribarja

pri proračunski razpravi v deželnem zboru kranjskem.

(Po tesnopisnem zapisniku.)

Meni je, gospoda moja, danes naloga jako olajšana, ker je samo eden častitih

Ob cesti v Bohinj stoji na bregu jezera, domač hotel „Petran“, z najlepšim razgledom na Karavanke in po jezeru. Razun teh se nahaja še pet domačih gostiln prve vrste.

Tako samo preživeli skoraj šest tednov na Bledu. Ogedali smo si vse zanimivosti, ki nam jih razgrinja ta naravni čudež. Pri sončnem vzhodu smo občudovali kras gorskih velikanov, ko so se bliščali v prvih zlatih žarkih; veselili smo se in sklepali, kam napravimo danes sprehod. Zvečer pa smo tožno gledali za zapadajočim solncem, spominjajoči se, kako hitro nam bodo potekli lepi dnevi, kako težko bodemo pogrešali vse to v daljni Pragi, vendar s sladko nado, da se kmalu zopet vrnemo na divni Bled.

Tako češki „Narodni Listy.“

Naše ljudstvo pripoveduje, da je bila tam, kjer se prelivajo sedaj modrozeleni valovi, nekaj velika ravnina, po kateri so se pasle mnogobrojne črede ovac. Na sredi je bil grič s kapelico Marije. V hudi vročini so hodile črede bladih se pred kapelico v senco košatih dreves; pri tem so palizale stene hiše božje in tudi podobo Marijino, ki je bila zunaj slikana. To pa ni bilo všeč nebeški kraljici, in pastirji so pogosto slišali glas v hudem vremenu med bučanjem groma: „Ogradite me, sicer se bom sama!“ Neko jutro pa je bila vsa do-

gospodov tovarišev v debato posegel in še ta največ zato, da opozori na nevarnost, ki preti, ako ne bomo skupno in složno delovali za narodno-gospodarski procvit in napredek dežele in države. Hvaležen sem mu za njegova izvajanja in dovolil si bom le kratko reagovati na nekatere njegove opazke.

Pred vsem je gospod poslanec Luckmann obžaloval, da se je razdelitev priloge 68. izvršila tako kasno. Nikdo tega bolj ne obžaluje kakor jaz; kajti če se človek trudi, da poročilo spiše, želi gotovo, da imajo oni, katerim je poročilo namenjeno, časa, da to poročilo prouče, si napravijo o njem svojo sodbo, ter potem razudenejo svoje opazke. To — jaz vidim — bilo je v tem slučaju popolnoma nemogoče, kajti priloga se je gospodom poslancem razdelila šele danes, dasiravno sem prosil, da bi se bila razdelila že sinoči, da bi jo bili mogli gospodje poslanci vsaj čez noč prečitati in proučiti. Poročevalcu finančnega odseka pa naj se ne dela nikakoršnih očitanj, ker on temu ni kriv. Pravzaprav, in tu ne morem drugače, kakor da naravnost povem, je tej kasni razdelitvi kriv deželni odbor, ker je proračun veliko prekasno predložil. Dobili smo ga namreč šele pred 10 dnevi v roke; potemtakem se v finančnem odseku dotična priloga ni mogla preje rešiti, kakor se je rešila. Reči moram, da naravnost ne morem umevati, kako da je deželno knjigovodstvo proračun predložilo šele dne 8. aprila letos, ko je vendar že davno vedelo, da se snide deželni zbor in je bilo še lansko leto časa dovolj, da bi bilo sestavilo in predložilo proračun. Redno gospodarstvo zahteva, da knjigovodstvo saj eden mesec predno preteče računsko leto sestavi proračun za prihodnje leto in ga izroči v uradovanje. Upam, da bodo te opombe deželnemu odboru povod, da bo za bodoče skrbel, da knjigovodstvo izvrši vselej pravočasno svojo nalogo ter visokemu deželnemu zboru proračun pravočasno izroči v posvetovanje.

Častiti gospod poslanec Luckmann je za podlago svojem razmotrivanju vzel tudi izkaz, kateri je deželni odbor v prilogi 52. podal na poslednjih dveh straneh in je z ozirom na številke tega izkaza izrekel nekoliko opomb, katerim pa jaz v polni meri ne morem pritrjevati. On pravi da bomo, če pogledamo ta izkaz, videli, da se davki pravzaprav niso povišali, temveč še znižali. Stvar pa vendar ni taka, Zakaj če pogledamo tega izkaza številke za leto 1863 ter jih primerimo z onimi leta 1898., vidimo, da so se od takrat pa do leta 1898. davki za približno 230.000 gl. zvišali. Vidi se pa tudi iz tega izkaza, da je to zvišanje skupne davčne svote skoro od leta do leta naraščalo; le v nekaterih letih je bilo zopet nekoliko manjše. Gospodu poslancu Luckmannu zdi se to veselo znamenje, zato, ker po njegovem mnenju dokazuje to napredek v deželi in pa zaradi tega, ker se z naraščajočimi davki tudi povečava podlaga za priklade. V tem oziru častitemu gospodu predgovor-

niku ne morem pritrjevati. Napredka ne pomenja to naraščanje davkov, temveč ima svoj izvor v naraščanju števila prebivalstva. Vsled tega se je po jedni strani zviševal tudi prihodek iz priklad; po drugi strani pa se povišava ta dohodek vsled vedno večjega pritiska davčnega vijaka. Sicer pa te opombe tudi zato niso točne, ker častiti gospod poslanec Luckmann vidi v izkazu, kateri sem priobčil na strani 3. poročila finančnega odseka, da se podlaga za deželne priklade ne povečuje več, temveč se je celo izdatno znižala. Mi smo namreč v preteklem letu imeli veliko manjšo davčno podlago, kakor pa prej, in sicer zato, ker je odpadla od skupne svote davkov osebna dohodarina. Tisto pa, kar dobimo od države kot nadomestek za osebno dohodninski davek, ker smo se odrekli pravice do priklad na ta davek, ne nadomestuje nikakor dohodka, kar bi ga priklada na dohodninski davek dajala deželi.

Častiti gospod poslanec Luckmann je tem opomnjam pridejal nekaj opazk politične vsebine in je pred vsem obžaloval da vlada v notranjem državnem življenju nekako izjemno bojno stanje. Tudi jaz to jako zelo obžalujem in sem imel priliko izreči to že mnogokrat v tej visoki zbornici; zlasti pa še pri proračunski debati lanskega leta. Narodnostni boj, ki se bije v naši državi, je tako ljut, da ni mogoče misliti, da bi v kratkem se polegeli. Temu boju pa se je pridružil, kakor je gospod predgovornik omenil, tudi še drug politični boj s tem, da so nastale stranke, ki iz političnih razlogov v gospodarskem oziru v resnici nesrečno postopajo. On je omenjal v tem oziru dveh velikih strank, namreč socialno-demokratske in pa stranke krščanskih socialistov. Popolnoma mu pritrjujem, da je jako nesrečno in nevarno tisto neprestano hujskanje proti kapitalu, kakor bi Bog ve kako nesrečo provzročal in pritrjujem mu tudi, da poslednje imenovana stranka ni antikapitalistična, kadar je kapital v njenih rokah, temveč da hujska le kadar vidi kapital v drugih rokah; če je v njenih je pa velika prijateljica kapitala. Toda, gospoda moja, ker zastopamo tukaj samo deželo Kranjsko, in ker imamo v razpravi proračun dežele Kranjske zato nam ni treba ozirati se daleč na okoli; temveč oglejmo si tesne razmere, kakoršne so v naši deželi. Tu moram pa pač reči, da bi bilo dobro, ko bi se vsestransko uvaževale besede, katere je zaklical gospod poslanec Luckmann koncem svojega govora, kajti nič ni bolj obžalovanja vredno kakor, da se je v naši deželi, kjer je najmanj potrebe zato, tako ljut gospodarski boj izzval, ki nima nobene zdrave podlage, in ki ne izvira iz kake potrebe, ampak samo iz marote in gospodstvaželnosti nekaternikov. Mnogokrat, gospoda moja, se je že govorilo v tej visokej zbornici o boju, ki ga je stranka krščanskih socialistov v naši deželi izzvala s konsumnimi društvi in nepremišljenim snovanjem raz-

Dalje v prilogi.

lina zalita z globokimi vodami, le sedanji otok je molel iz njih.

Prešeren pa nam pripoveduje v svojem „Krstu pri Savici“, da se je ondi častila boginja Živa.

Zgodovina pripoveduje, da je dne 14. aprila 1004 daroval cesar Henrik II. brikensškemu škofu Albinu blejski grad z okolico. K tej je pripadala vsa bohinjaška dolina, in menda je bila tudi vsa zemlja med Bledom in Bohinjem njegova popolna last.

Cesarji Henrik III. in Henrik IV. so potrdili škofom to posestvo in določili, da dobe škofje dve tretjini dohodkov, jedno tretjino pa brikensški kanoniki. Koliko denarja je romalo na Tirolsko, za katerega so krvave roke slovenskega ratarja, da so se mastili z njim tujci, Nemci!

Oskrbniki so bili različni plemenitaši. Za cesarja Friderika II. so oskrbovali Bled koroški knezi. Nekaj časa so gospodovali tudi Habsburžani, vendar v resnici so bili menda pravi posestniki brikensški škofje, ker se navajajo vmes imena domačih oskrbnikov. V drugi polovici XVI. stoletja je opravil grajščino Herbart Turjaški. Cerkevna reformacija na Nemškem zanesla se je tudi v naše kraje. Takratni grajski župnik Krištof Faschang je prestopil k protestantizmu in z njim veliko ljudstva. Tudi Herbart Turjaški je bil pristaš nove vere, zato pa se je moral umakniti s Bleda.

Za njim pride slovenski plemenitaš Jožef Lenkovič, ki je jako strogo ravnal z luterani.

Turški navalili v šestnajstem stoletju tudi gorenjski strani niso prizanesli. Blejski grad je bil čuvaj, kateri je naznanjal s svoje varne visočine ljudem, da prihajajo kruti pesoglavci v deželo.

V začetku devetnajstega stoletja prišel je Bled v last avstrijske vlade. Na gradu so ustanovili sodnijo, in državni uradniki so gospodovali. V istem času so se polastili naše dežele Francozje. Skominalo jih je po cerkvenem bogastvu na otoku. Pa pogumne blejske žene so baje preprečile poskušeni rop.

Brikenskim škofom se je še jedenkrat posrečilo prilastiti si Bled. Vladali so ga do konca prve polovice prejšnjega stoletja, dokler ni prišel v last privatne osebe l. 1858. Kupila ga je rodovina pl. Ruard od te pa pozneje Nemeč Muhr.

To bi bila kratka vsebina zgodovine blejske grajščine. Z njo je podaril cesar brikensškemu škofu seveda tudi jezero in otok.

Kdo je torej kriv, da ni Bled naša prava slovenska lastnina? Morebiti cesar Henrik, ker ga je podaril nemškemu škofu? Saj je bil vendar prodan pred nekaj leti zasebniku, baje še prav ceno! Kdo bi bil tedaj vzrok? Najbrž nebržnost in nepod-

nih zadržug, ki nimajo nikakega pravega pomena za povzdigo blagostanja v deželi ampak le hujšajoč namen v korist stranke. Koliko zla je že povzročil ta boj in koliko ga še bo povzročil. Ni še dolgo, odkar nam je tovariš gospod dr. Tavčar na podlagi števil, katere nam je podal po objavljenem računskem sklepu neke take zadruga, ki je bila osnovana z označenim namenom in v kateri je gospodarstvo tako slabo, da slabše biti ne more, dokazal, da stoji ta zadruga na robu propada. Pri tej zadrugi je vdeleženi jako veliko posestnikov in skoro vsa dobrepoljska dolina je bolj ali manj zapisana. Boljši, — inteligentnejši posestniki ki imajo večja premoženja, so sicer že strah dobili in so začeli, ker so se zbalii soodgovornosti, odstopati. Odstopilo jih je tudi res že nekoliko; toda drugi — večinoma siromaki, — ki si žele pomnožiti premoženje, se še vedno oklepajo te zadruga, misleč Bog ve kakšno korist bodo imeli od tega. Če pa pride trenotek — in ta trenotek bo prišel — da zadruga na podlagi te slepe uprave, ki tako čudno osvetljuje gospodarsko organizacijo, propade, bo to imelo za vso dobrepoljsko dolino neizmerno velik pomen in naravnost obupne posledice.

Kakor ondi, pa delujejo zadruga tudi drugod, samo da so nekatere tako previdne, da ne dajo na svitlo svojih računov. Znano mi je iz lastnega poizvedovanja, da je v deželi toliko gnjilih društev, ki so se osnovala pod imenom kmetijskih zadrug, da mora priti edenkrat do pravega poloma, kajti ako pade jedno tako društvo, začela bodo padati jedno za drugim. Ako se bo pa hotelo, da do tega ne pride, moral bo vsaj oni denarni zavod, v katerem je zaloga konsumnih društev in kmetijskih zadrug, iz denarja ki so mu ga zaupali vložniki v dobri nadi, da bo varno shranjen, posegati v svoje kase samo zato, da se stranka vzdrži. Kaj pa bo posledica tega, Bog si ga vеди.

Resnično je torej, da, ako je kaj nepotrebnega, je nepotrebnost takozvana gospodarska organizacija, katero so ustvarili krščanski socialisti v naši deželi in jaz bi lé želel, da bi ta stranka sama prišla do prepričanja, da s tem sebi škoduje in v jako veliko nevarnost spravlja nešteto eksistenc. Gospoda moja, pač bodo žalostni nasledki, ko nastanejo, dotičnike same najbolj zadeli; toda mi se s tem ne smemo tolažiti, temveč mora nam biti do tega, da se kmet ne zapeljuje v podjetja, o katerih nima nikakega pojma. Na drugi strani treba pred očmi imeti, da je ta organizacija napravila silno veliko slabe krvi v deželi, in da je vzbudila odpor v prizadetih krogih. Čisto naravno. Saj se je začel, kakor je častiti gospod predgovornik Luckmann dobro povedal, povsod nekrščanski boj proti posameznikom, o katerih se je vedelo, da se slepo ne klanjajo in ne pokoravajo diktatorstvu stranke, ki si hoče vse podjarmiti. Gospoda moja, ta nekrščanski boj prihaja od stranke, ki se kat'ejnost Slovencev. Sicer pa bodi slehern brez skrbi, da bi ga to količkaj motilo, mirno in prosto preživeti počitnice na Bledu.

Tudi tukaj pa nam bodi geslo: Svoji k svojim.

Jutri in pojutrajšnjim pa bo prihajal na zemljo sv. Duh ter delil svoje „darove“. Naj bi naklonil Slovincem zlasti veliko svojega 1. in 4. „daru“, modrosti in moči! Modrosti, da bodo znali ceniti krasoto svoje domovine, vrednost svoje obrtnije in talente svojih rojakov, da ne bodo več zaljubljeni le v ono, kar je tuje, zato pa drago in — navadno tudi — slabo! Sv. Duh pa jim daj tudi dar moči, da bodo trdni in vstrajni v svojem delu za domovinski napredek ter za gospodarsko in kulturno prosvetanje naroda! Daj jim dovolj moči, da se ubranijo svojih zakletih zunanjih in tudi lokavih notranjih sovražnikov, ki so tem nevarnejši, ker se nam vsiljujejo v hinavskem oblačilu prijateljev! Naj razsvetli sv. Duh ves slovenski narod, da spregleda in spozna kmalu, kje je laž, in kje resnica! —

Na blejskem otoku bomo te dni prav pridno vlekli za tisto vrstico, da bi še brezmadežna Davidinja, o kateri je zapel rajni Kette, tako lepo pesem, podpirala tam zgoraj naše prošnje.

Rojaki in rojakinje, pridite, da bomo vlekli tisto vrstico skupaj! **Blejec.**

skohén imenuje krščansko stranko. To je torej v najvišji meri lucas a non lucendo. Stranka naj, če je res krščanska, spomni se glavnega nauka krščanske vere, ki se glasi: „Ljubi svojega bližnjega!“ Če to stori, potem je mogoče, da se gospodarski boj v naši deželi poleže.

Čast. g. posl. Luckmann je nato, da pokaže kako malenkostne so razmere v obče in, da se tudi država ne more povspeti do višjega stališča, omenjal velikih refakcij katere ogrsko železniško ministarstvo dovoljuje, da povzdigne gospodarski procvit onostranske državne polovice, in vprašal nas je kaj bi se zgodilo pri nas v državnem zboru, ko bi kak minister kaj jednacega storil. Res, gospoda moja, je to žalostno, če se pomisli, kaj bi se zgodilo; kajti gotovo je, da bi to povzročilo prav burno nevoljo v posameznih frakcijah državnega zbora, ki bi povdarjale, da kaj takega ne gre na račun davkoplačevalcev. Nikoli, gospoda moja, se večina strank v našem državnem zboru ne more postaviti na višje stališče; temveč poslanci stoje z malimi izjemami vedno le na malenkostnem stališču, da iščejo sredstev, kako bi svojim volilcem prihranili kak % davkov. Na stališče, da bi se imelo podpirati narodno gospodarstvo in da je podpiranje produkcijskih slojev glavni pogoj za povzdigo blagostanja; na stališče, da, čim bolj bo napredovala velika industrija, katere treba podpirati z železničnimi refakcijami, tembolje se bode godilo tudi malemu davkoplačevalcu: na to vzvišeno stališče, se večina poslancev ne more povspeti. Dokler pa stoje poslanci na tako malenkostnem stališču, kakor se to tudi v naši deželi skoro po vseh shodih opaža, dokler gospoda moja, stopate pred volilce ter iščete pridobiti si njihovo naklonjenost z obeti na znižanje davkov, toliko časa ne bomo dospeli do onega višjega stališča, o katerem je govoril gospod poslanec Luckmann. Jaz bi torej nujno priporočal vsem gospodom poslancem, zlasti onim, ki zastopajo kmetijske okraje, naj bi se uglobili v narodno gospodarsko politiko in naj potem z višjega stališča skušajo volilcem dopovedati, da ne v tem, ali se jednemu ali drugemu zniža davek za jedno ali dve kroni, leži največja sreča in največji spas, ampak le v tem, da se povzdigne splošno blagostanje države, ker bodo od tega imeli mali davkoplačevalci večji dobiček ko od neznatnega znižanja davkov.

Gospod poslanec Luckmann se je po teh opazkah povrnil zopet k proračunu ter je ogledujoč si številke tega proračuna — konštatoval, da je po njegovem mnenju manjši konečni nedostatek, kakor ga je deželni odbor proračunal, v nekaterih oziarih neopravičen. Pred vsem je dejal, da ni prav, da je finančni odsek pri 11. poglavju potrebščine dve točki črtal. Prva teh je svota 33000 K, katere je deželni odbor želel postaviti v proračun za 3% tne obresti, ki se imajo c. kr. erarju plačati od posojila za zgradbo deželnih poslopj v znesku 1,100 000 K. Gospoda moja, jaz bi uaglašal in gospod poslanec Luckmann naj mi ne zamere, če pravim, da on ne more imeti prav, in da se mi zdi, da ni točno poučen. Ne zamerim mu tega, kajti čisto naravno je, da se iz suboparnih števil in kratkih pojasnil, kolikor sem jih mogel spisati jedno popoldne, ni mogel v naglici toliko poučiti, da bi bil o vsem popolnoma na čistem. Moram torej pojasniti, da je vlada že naznanila deželnemu odboru, da ne bo zahtevala do 1. januarja 1901 narastlih obrestij na enkrat, ampak da je dovolila, da se smejo te obresti plačevati od 1. januarja 1901 naprej v 20 enakih letnih obrokih in ker ima deželni odbor že od prej na razpolago 44000 K in bo vrhu tega še prilika $\frac{1}{2}$ obresti postaviti v proračun za leto 1901, zaradi tega se je zdelo finančnemu odseku popolnoma opravičeno, da se letos ta svota ne postavi v proračun, ker je to neka svota, o kateri se naprej ve, da se ne bo izdala. Pač pa bo prihodnje leto treba plačati prvi amortizacijski rok 3% nega državnega posojila in takrat bo večja svota prišla v proračun, ako pri državi ne do sežemo olajšav, za katere smo se včeraj po nasvetu gospoda poslance cesarskega svetnika Murnika zavzemali. Upam, da bo vlada, videč težke razmere v katerih se nahaja dežela Kranjska, uvaževala prošnjo, katero smo včeraj sklenili in da bo dovolila olajšave, za katere smo prosili. Seveda

bov tem oziru največ odvisno od njega ekselence gospoda deželnega predsednika; toda od njega, ki je že toliko časa v deželi in pozna njene razmere; od njega, ki se je toliko potegoval za povzdigo narodnega gospodarstva te dežele tako, da se je v teh letih od države doseglo več, kakor prej v desetih letih, upam, da svojega poznanja razmer tudi ne bode prikrival osrednji vladi na Dunaju in, da bo dežela dosegla olajšave, ki ji gredo, ako se pomisli, v kakih razmerah smo.

Toda gospoda moja, treba je tukaj naglašati tudi to, da bo, kakor sem že lansko leto v tiskanem poročilu o proračunu deželnega zaklada opozarjal in kakor se je letos pri proračunu normalno-šolskega zaklada zopet opozorilo, država morala prej ali slej priti deželi na pomoč ter ji seči pod rameni. V vseh deželnih zborih se čujejo tožbe, da dežele svojih potrebščin ne morejo več pokrivati iz tekočih dohodkov. Kakor drugod, vidi se to tudi pri nas in pri nas tem bolj, ker smo si postavili hvalno nalogo, da storimo, kolikor mogoče veliko za povzdigo narodnega gospodarstva in za melioracije. Lahko rečem da je morebiti ni jedne dežele v tostranski državni polovici katera bi bila v tem oziru primeroma toliko storila v poslednjih letih kakor je storila dežela kranjska. Pomislite, gospoda moja, da so se naši po trtni uši opustošeni vinogradi skoro mahoma regenerovali, v tem, ko se po drugih deželah počasi z malimi podporami skuša to doseči; pomislite, koliko smo storili za vodovode in druge take naprave. Ali to bilo je potrebno in dežela je morala nositi te stroške; zato pa bo morala država skrbeti, da jej pomaga in sicer ne samo kakor dosedaj s prispevki do gotove svote za take naprave, ampak tudi s tem, da bo prispevala k rednim letnim stroškom. Zlasti opozarjam na potrebščino ljudskega šolstva, kjer je čisto naravno, da do neke dobe, ki še ni dogledna, potrebščina ne bo postala manjša da niti na istej višini se vzdržala ne bode. Še le v nedogledni dobi bo prišlo do tega, da bo ta potrebščina, ko bode enkrat vse šole ustanovljene, kar jih je v deželi še potreba in ko bodo vsi učitelji nameščeni, dobila nekak značaj stalnosti. Te potrebščine pa bodo, ker učiteljske plače niso še nesprenmenljivo urejene, temveč bo v marsikaterem oziru še potreba ugoditi opravičenim zahtevam učiteljstva, tako grozno narastle, da me strah prijemlje, ako pomislim, kako bo v bodočnosti, ako bo dežela imela vse potrebščine sama pokrivati. Upam pa, da tega ne bode. Vsaj sta že dva finančna ministra izrekla za to, da bo potreba pomagati deželam na tak način, da bo država preodkazala deželam neke davke: katere se še ne ve, pač pa vlada to stvar že proučuje. Pred vsem se torej zanašam na to in konštatoval sem v svojem tiskanem poročilu le toliko, da, dokler se potrebščine za ljudsko šolstvo ne bodo na primerno povišale, da nam bo mogoče, ko bo ustanovljen novi zaklad za javna dela in deželno kulturo, s sedanjimi prikladami izhajati.

Dalje je gospod poslanec Luckmann dejal, da je po njegovem mnenju neopravičeno, da se je črtal pri poglavju 11. potrebščine znesek 24000 K. Jaz moram reči, da te svote ni za plačati ker dolg od katerega bi se imela plačati ne obstoji.

Dolg je kranjski hranilnici nazaj plačan in čisto gotovo kranjska hranilnica, da si ima dolžno pismo v rokah, s katerim se je dogovorilo, da se ima za posojilo 600000 K vsako leto odplačevati 12000 K, tega zneska ne bo Shyllocku enako zahtevala, naj dolg obstoji ali ne. Hranilnica je kulanten zavod. Konečno bi pa tudi pravice ne imela, kaj takega zahtevati in bi jej ta svote tudi nobeno sodišče ne moglo prisoditi. Torej ta dolg ne obstoji in annuitete se ne bodo zahtevale; napravil se bo pa letos nov dolg 300000 K in za ta so obresti proračunjene 3325 K pri 11 točki. Prihodnje leto, ko se najame ves dolg iz novega, treba bode — in potem tudi vsako leto — po 12000 K postavljati v proračun. Ako bi se sedaj plačal vsako leto amortizacijski rok kranjski hranilnici, bi ga morala ona vračunati ali pa deželi vrniti. Ni pa potreba, da bi se na tak način zaračunjevalo, ker bi bilo to toliko, kakor če bi se denar predeval iz enega žepa v drugi žep, da potem iz drugega žepa zopet nazaj pride v prvi žep.

Gospod poslanec Luckmann je potem tudi dejal, da se mu tabela, katero sem podal na 3 strani, vendar ne zdi taka, kakor sem jo jaz razkladal. Ne zamerim mu, da tabele ni še natančno proučil; kajti za to bi bilo treba dalje časa. On pa pravi in jaz to priznavam, da je dobil prilogo šele pred četrto ure v roke. Gospoda moja, če gospod poslanec trdi, da smo morebiti v poslednjih letih toliko manj davkov prejeli vsled odpisov, se jako moti. Izkaz v X. in XI. koloni se tiče le fiktivno vplačanega davka in se naslanja na izkaz, kateri je finančna direkcija podala deželnemu odboru in ga je le ta v prilogi 52. priobčil. Kolikor davka se je prejelo, od te svote bi bila morala dežela dobiti svojo priklado. Izvzeta je samo od leta 1898. naprej osebna dohodnina. Zato sem odračunil svoto 148.558 gld. in, ker je znašala skupna svota davkov 1,629.487 gld., znašala je torej svota, ki je bila podlaga za deželno priklado 1,480.929 gld. Sicer se je pa davka v nekaterih letih več in v drugih manj prejelo. Torej nisem sestavil, kakor misli gospod poslanec Luckmann izkaza na podlagi števil, ki so podlaga našemu proračunu, ampak na podlagi fiktivno uplačanih davkov. Čudno pa je, da se je v toliko letih manj davka plačevalo, v nekaterih pa več. To mi je težko razkladati; zdi se mi pa, da se je to zgodilo po nekem računskem pogršku pri finančnem ravnateljstvu, ali pa s tem, da so nekatere davkarije premalo priklad pobirale. To bi bilo vsekako treba pojasniti. Mogoče je, da kak nevesč uradnik prezre računati priklade, in davkarije jih potem ne pobirajo. Vsekakor nam te številke, ki so absolutno pravilne, dokazujejo, da je treba zahtevati pojasnila od finančnega ravnateljstva in jaz sem na to pojasnilo jako radoveden. Kar se tiče njegovega mnenja, da smo previsoko proračunavali, moram odgovoriti, da nam mora za podlago naših proračunov služiti ona svota predpisanih davkov, katero podaje finančno ravnateljstvo. Finančno ravnateljstvo pa že svoto pričakovanih odpisov odtegne pri dotičnej davčnej vrsti. Ako se hoče gospod poslanec Luckmann prepričati iz izkaza na 3 strani, bo izprevidel, da so številke v prilogi pisov v več letih nižje kakor fiktivna vplačila davkov. Zato smo tudi mi nižje svote postavljali v proračun. Le v poslednjih dveh letih smo postavili nekoliko višje svote v proračun in ne vem, kako se je zgodilo, da se je ti dve leti toliko manje davka prejelo.

Končno še nekoliko besed na zadnjo opazko gospoda poslance Luckmanna. On je zaklical: „Združimo se v jedno skupno mogočno stranko, ki bo pred očmi imela le blagostanje in korist naše dežele.“ Jaz bi mu v tem oziru v polni meri pritrdil, toda na nekaj moram opozoriti. Gospod poslanec Luckmann lahko govori o združenju v jedno samo stranko, ki ne bo imela nič drugega pred očmi kakor gospodarsko blagostanje dežele, kajti on pripada po srečnem naključju oni stranki, ki je vedno negovana bila v državi, in kateri v narodnem oziru ničesar ne manjka. Če pa pogledate na središče in na to levo stran vis. zbornice, pa morate priznati, da poslanci teh dveh skupin zastopamo narod, ki je še daleč od političnih pravic, in da ne smemo, če mislimo na blagostanje, poleg tega pozabiti tudi drugih potreb naroda. To pa so kulturne in politične potrebe. Naš narod zahteva svoje naravne pravice. Predno jih doseže, morajo se mu izpolniti še marsikatero kulturne težnje. On želi svojih srednjih šol, želi vseučilišča. Ko bi se bil častiti gospod tovariš Luckmann lansko leto, ko je imel priliko in ko se je glasovalo za vsučilišče, z nami združil in složno z nami oddal svoj glas, tedaj bi bili vsi veliko bližje tistemu trenutku, katerega si on želi, ko pravi, da naj bi se vse stranke v tej zbornici zjedini v eno stranko, ki bi imela pred očmi samo gospodarske zadeve. Gospod poslanec Luckmann pa tega ni storil in on, ako je izrekel kako tako željo, stoji na strankarskem stališču in govori s stališča beati possidentis proti nam revežem, katerim še manjka tako jako veliko. Jaz torej nasproti tej strani visoke zbornice, ki se — lojalno to priznavam — v gospodarskih zadevah z nami vred poteguje za procvit dežele, priporočam, da bi vendarle zapustila stališče, na katerem so stali njeni predniki, ki so negirali vsako pravico slovenskega naroda; priporočam jej, da bi se

pridružila našemu stališču, da bi priznala, da v tej deželi ima pravico slovenski narod svojo usodo si sam odločevati. Naj bi torej ne kratila slovenskemu narodu njegovih pravic, temveč z nami vred složno potegovala se za nje. Če to stori, potem smo združeni v jedno stranko, ki bo imela pred očmi samo celokupno korist dežele, naroda in države. S temi besedami sklepam.

V Ljubljani, 2. junija.

K položaju.

Vlada in nekatere stranke se trudijo sedaj, da stvorijo takozvano „večino dnevnega reda“, ki bi zajamčila parlamentarno obravnavanje proračunskega provizorija, kvote in investicijskih predlog. Doslej je bil ves trud zaman, a pogajanja se bodo vendarle nadaljevala še na Dunaju. Najbolj se zavzema za tako novo provizorično večino poljski klub, pa tudi druge desničarske stranke — razen Čehov — pomagajo. Zlasti katoliška narodna stranka deluje z vso silo na to, da se zatre obstrukcija sploh in za vedno. To ji pa nemške levičarske stranke hudo zamerijo. Levičarji žele namreč, da bi se zadušila češka obstrukcija, da pa naj se ne onemogoči za vselej, kajti lahko mogoče je, da bodo v kratkem obstruirali Nemci sami. Zategadelj se upirajo radikalni izprijembi državnozbornskega opravilnika. Čehi se temu prav nič ne upirajo. Obstrukcije kot take ne odobravajo, a ker jim je po opravljenosti dovoljena, ter se je Nemcem tako izborna obnesla in jim donesla najlepši uspeh, zato so se je lotili tudi sami, da dokažejo vladi in Nemcem, kako prijeten je tak boj z obstrukcionisti. Samo levica bo kriva, ako ostane vsled češke obstrukcije parlament zopet jalov, kajti samo levica bo kriva, če se opravljenost ne reformira. Liberalni listi poročajo, da meni vlada poslati v tem slučaju zbornico domov in kmalu na to razpustiti. Novovoljena zbornica bi našla že oktroiran jezikovni zakon, s katerim bi bila določena nemščina za posredovalni jezik pri državnih oblastvih, in oktroiran opravljenik. „Politik“ poroča, da se vrše med ministrom dr. Rezekom in Mladočehi pogajanja, kar daje novo nado, da se do srede, ko se snide državni zbor iznova, razmere kakorkoli izboljšajo. Čehi so svoje zahteve zmanjšali in zahtevajo pred vsem, da se odpravijo Kindingerjeve tajne odredbe. A še temu se ustavlja levica.

Dunajske občinske volitve.

Velika volilna bitka na Dunaju je končana s sijajno, nepričakovano popolno zmago antisemitske stranke. Izmed devetdeseterih občinskih mandatov so si prisvojili antisemitje 70, liberalci 18 in socialni demokratje dva. Ogromna je danes večina dr. Luegerja, opozicija pa malone ničevna. Najbolj čudno pri vsem volilnem boju je, da je v IV. volilnem razredu socialnodemokratična stranka tako pogorela. Izmed 20 mandatov tega razreda so si socialni demokratje priborili s teško silo samo dva. To je pač dokaz, da je tudi delavstvo že klerikalno kakor je meščanstvo. Klerikalci triumfirajo nad uspehom novega volilnega reda dr. Luegerja, toda nezaslepljen svobodomislec mora obžalovati iz vsega srca, da je avstrijska prestolica prva trdnjava klerikalizma.

Voja v Južni Afriki.

Iz Londona poročajo, da je general French s svojimi konjeniki že zasedel Pretorijo. Krüger in vsa vlada sta se preselila v Middelburg. Baje se umakne 20.000 Burov s Krügerjem končno v Magelhaenske gore ter začne guerilsko vojno. Iz Kapstadta javljajo, da so ustaši zgrabili pri Douglasu angleški oddelek ter ubili 16 mož in polkovnika. Cesar Viljem je čestital (?) kraljici Viktoriji, da je dosegel Roberts toli naglo tako sijajne uspehe. Tudi italijanski kralj je baje čestital Angležem radi zmage. Londonski listi trdijo, da dobita burski republiki v ojaško vladno.

Revolucija na Kitajskem.

Nemiri in krvavi izgredi na Kitajskem postajajo vedno nevarnejši, resnejši. Boksarji imajo menda vodje, ki postopajo po skupnem načrtu. Lotili so se najprej misionarskih družb in njihovih hiš, potem pa so se združili v celo vojsko ter premagali oddelek vojaštva, ki jih je prišel krotiti. Sedaj so baje že na potu v glavno mesto Pekin. Na dvoru vlada nesloga, ker so principi strankarji. Dinastija Tsing more zaiti v nevarnost, da jo izpodrine rodbina Ming. Angleške, ameriške, italijanske, japonske, francoske in

ruske čete so se z vlaki pripeljale v Pekin. Baje so se jim pred prvimi vrati uprli ustaši. Natančnejših poročil še ni. Baje kitajska vlada ni dovolila, da bi ruske čete pasirale forte Taku. „Kölnische Zeitung“ pravi, če je to resnica, si bodo vlasti prehod s silo pridobile. Ondotni forti se topovom evropskih bojnih ladij in naskokom mornarice ne bodo mogli dolgo ustavljati. To pa bi bilo za Kitajsko začetek konca, za vdeležene vlasti pa začetek komplikacij. Rusija, ki je zbrala močno bojno ladijevje, bo postopanju vlastij načelovala ter si seveda znala pridobiti največ koristi. Tudi avstrijska bojna ladija „Zenta“ je na potu v Kitaj. V luki Trientsin leži sedaj že 11 bojnih ladij. Boksarji se upirajo množanju tujcev na kitajskih tleh. Novo došle čete bodo ta odpor še povečale. Kitajska vlada je družbe boksarjev prepovedala pod smrtno kaznijo.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 1. junija.

Prvič po dopolnilnih volitvah sešel se je sinočni obč. svet. Seji je predsedoval župan Hribar. Overovateljema zapisnika sta bila imenovana obč. svetnika dr. Tavčar in Trdina.

Župan se je spominjal pred kratkim umrlega someščana ces. svetnika Mahra in umrle Elize Zupančičeve, ki je mestnemu ubožnemu zakladu zapustila 200 gld. Obč. svetniki so v znak sožalja oziroma hvaležnosti vstali raz sedeže.

Dalje je župan naznanil, da je železniško ministrstvo dalo firmi Siemens & Halske stavbno dovoljenje za zgradbo proge od mestnega trga do dolenjskega kolodvora, in je končno toplo pozdravil novega obč. svetnika g. Fr. Terdino.

Obč. svet. dr. Tavčar je poročal o izidu letošnjih dopolnilnih volitev v obč. svet. Proti volitvi ni bil podan noben ugovor. V I. razredu izvoljen je bil dr. Stare za dobo enega leta, drugi gospodje za dobo treh let. Volitev se je odobrila.

Obč. svet je potem prestopil k volitvi podžupana. Oddanih je bilo 23 glasovnic in je bil dosedanji podžupan g. dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški zopet izvoljen in sicer z 22 glasovi, 1 glas je dobil dr. Tavčar.

Podžupan dr. vit. Bleiweis se je zahvalil s primernimi besedami za izkazano mu zaupanje. (Živahni živio-klici.)

Pri volitvi v stalne odseke so bili izvoljeni:

V magistratni odsek gg.: dr. vitez Bleiweis, Lenče, Plantan, dr. Stare in Žužek.

V personalni in pravni odsek gg.: Gogola, dr. Hudnik, Plantan (nač.) Prosenc, dr. Stare (namest.), Svetek in dr. Tavčar.

V finančni odsek gg.: dr. Hudnik, Lenče, Mally, Pavlin, dr. Požar, Senekovič (nač.), dr. Stare, Svetek (namest.) in Trdina.

V stavbni odsek gg.: dr. Hudnik, Pavlin (namest.), dr. Požar, dr. Stare, Turk, Velkovrh in Žužek (nač.).

V odsek za uboge gg.: Dejak, Grošelj, Klein, Kozak in Predovič.

V policijski odsek gg.: dr. vitez Bleiweis (nač.), Grošelj, dr. Majoran, Plantan (namest.), Škrjanc, Tosti in Žitnik.

V šolski odsek gg.: Dimnik, Grošelj, Kozak, dr. Požar (namest.) Prosenc, Senekovič in Šubic (nač.).

V odsek za olupšavo mesta gg.: Dimnik, Mally, dr. Požar (nač.), Šubic, Velkovrh (namest.), Žitnik in Žužek.

Potem se je vršila dopolnilna volitev v nekatere posebne odseke in so bili voljeni gg.: Škrjanec v klavnično ravnateljstvo, Velkovrh in Žužek v direktorij mestnega vžitninskega zakupa, Pavlin v direktorij mestnega vodovoda, Pavlin in Žužek v direktorij mestne elektrarne, Pavlin, dr. Stare, Velkovrh in Žužek v kanalizačni odsek, Gogola, Plantan, dr. Stare, Velkovrh in Žužek v regulačni odsek, Pavlin in Žužek v pokopališki odsek, dr. Hudnik, dr. Stare in Svetek v disciplinarno komisijo, Velkovrh v naborno komisijo in Žitnik v komisijo za odmero vojaških taks.

Prošnji dr. Koslerja za dovoljenje, da se sme prodani del njegovega vrta

prepisati brezbremsko, se je ugodilo. (Poroč. Plantan.)

Za posojilo 3000 K, ki ga je dovolila mestna hranilnica občini Preserje se je odobrila obrestna mera 4 1/2 %. (Poroč. dr. Hudnik.)

Ponudba Marije Mežnarjeve, naj se nakupi njena parcela v Sp. Šiški je bila odklonjena. (Poroč. Turk.)

Parcelacija ob Resljevi cesti ležeče parcele Henrika Korna se je odobrila s pogojem, da za cesto potrebni svet v slučaju zazidanja občini brezplačno odstopi. (Poroč. Turk.) (Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. junija.

— **Osebnosti.** Občinski svet je v sinočni tajni seji imenoval predsedstvenega tajnika gosp. Evgena Laha magistratnim tajnikom ter ugodivši prošnji mestnega blagajnika gosp. Frana Bradaške, odredil njega umirovljenje.

— **Državni železniški svet.** Za svetnike državnega železniškega sveta so za dobo treh let imenovani iz Kranjske gg.: Josip Kušar, predsednik trg. in obrtne zbornice ter drž. poslanec, Jos. Lenarčič, tovarnar in deželni poslanec, Karol Luckmann, ravn. kranjske industrialne družbe in deželni poslanec ter ces. svetnik Ivan Murnik, tajnik trgovske in obrtne zbornice ter deželni odbornik.

— **Poljedelsko ministrstvo in naša gospodarska organizacija.** Zopet nas je iznenadilo poljedelsko ministrstvo! Deželna vlada doposlala je deželnemu odboru dolg dopis omenjenega ministrstva, v kojem klerikalna dunajska ekselencija na dolgo in široko razklada, kako mislijo „pospešiti“ gospodarsko organizacijo na Kranjskem. Da je bil dr. Šusteršič poklican spisati tak reskript, ne mogel bi ga drugače spisati! Poljedelsko ministrstvo si predočuje našo gospodarsko organizacijo čisto tako, kakor si jo predočujejo zmedene glave zmedenih naših kaplanov. Očitno „gospodarske zveze“ in „Ljudske posojilnice“ naj se suče vse, ta zveza in ta posojilnica naj dobita vse v roke, ta dva zavoda imejta v gospodarskih zadevah jedino odločilno besedo! Stvar je lepo skovana, ali vendar si predrzujemo vprašati: so li v poljedelskem ministrstvu gospodje res tako slabo poučeni o razmerah v naši kronovini, da se jim niti sanja ne, da bi se vladna organizacija, če se izvede v smislu zgorejšnjega dopisa, takoj nahajala sredi najsrditejšega političnega boja, in da bi bil vsak vinar v vodo vržen, ko je bi vlada za tako ponesrečeno organizacijo izdala? Dopis poljedelskega ministrstva pa je na dveh mestih naravnost — kako naj se izrazimo, da ne bomo zaplenjeni? — naravnost neresen. Najprej na mestu, kjer se govori o vinarskih zadrugah, in kjer se z emfazo dokazuje, da mora tem zadrugam postati središče — kaj menite, kdo? — falitno, prezadolženo in konfuzno Vencajzovo pivsko društvo na Glincah! Potem pa zopet na mestu, kjer se ministrstvo s zgovorno besedo obrača do deželnega odbora, da naj z deželnimi sredstvi — kolikor najbolj mogoče — podpira ministrsko gospodarsko organizacijo. Mimorede bodi povedano, da je v ti organizaciji tudi konsumnim društvom odkazano gorko mesto! Če bo z vsem drugim šlo tako težko, kakor bo šlo z deželno podporo, potem je Šusteršič-Giovanellijeva gospodarska organizacija že danes mrtva! Sicer hočemo o ti zadevi še pisati, kadar dobimo natančnejših informacij.

— **Čujte! Čujte!** Na gimnaziju v Kranju razpisano je mesto profesorja. Prošila sta za to mesto g. M., ki že dve leti tlačani kot suplent na kranjski gimnaziji ter ima najboljšo kvalifikacijo. Drugi kompetent g. dr. D. je mnogo mlajši od tega, ter je suplent v Ljubljani. Leta pa ni boljše kvalifikovan od prejšnjega, pač pa je ob enem duhovnik. Kakor rečeno po letih, po študijah in po službi je mnogo mlajši od kranjskega suplenta, vzlic temu pa ga je deželni šolski svet v včerajšnji svoji seji predlagal prvo loco za profesorako mesto v Kranju. To se je zgodilo na predlog di-

rektorja Hubada in poročevalca Merka. To prijavljamo brez komentarja, pričakujemo pa, da bode naučno ministrstvo izvršilo imenovanje, s kojim bomo bolj zadovoljni, nego smo s postopanjem deželnega šolskega sveta! Vso odgovornost za predležečo prevzema dr. I. Tavčar, ki ne pozna niti g. M., niti g. dr. D., pa tudi nikake bojzani, če se je treba potegniti za pravično stvar!

— „**Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko**“ imelo bo svoj redni občni zbor dne 15. junija ob 4. uri popoldne v „Narodnem domu“ v Ljubljani. Na dnevnem redu so naslednje točke: 1. Nagovor predsednika; 2. Poročilo o delovanju društva v minolem letu; 3. Poročilo o denarnem stanju; 4. Volitev predsednika in osmih odbornikov; 5. Razgovor o gospodarskem položaju v deželi; 6. Eventualni predlogi. Odbor ne razpošlje posebnih vabil na ta občni zbor nego prosi tem potom vse p. n. člene, naj se zborovanja vdeležijo v obilnem številu. To je toliko bolj potrebno, ker se kaže, da hoče poljedelsko ministrstvo iz političnih razlogov prizadeti neodvisni trgovini in obrtni v naši deželi hud udarec in se postaviti v službo konsumskega gibanja. Položaj se je s tem poostiril. Kaže se, da se pravi boj zoper sovražnike neodvisne trgovine in obrtni začne šele zdaj in zato je potrebno, da se kranjski trgovci in obrtniki dogovore, kaj jim je storiti.

— **Učiteljska beseda.** „Učiteljski Tovarš“ je v zadnjih številkah prav ostro razpravljal o učiteljskih zahtevah. V včerajšnji številki je zaključil svoja izvajanja z naslednjim odstavkom: „Nekaj pa imamo še na jeziku, česar ne moremo zamolčati. To bodi adresovano našim slovenskim državnim poslancem, ki jih družijo v spanju pravičnika „Slovanska krščanska narodna zveza!“ Ti zastopniki slovenskega naroda v dunajskem parlamentu niso še mezinca gahnili za slovensko učiteljstvo, med tem ko so poslanci drugih strank in narodnosti govorili že svojo besedo v prilog avstrijskega učiteljstva. To brezprimerno prezirljivost in molčečnost najstrožje obsojamo in izjavljamo, da igra v njih zvezi krščanstvo zgolj komedijo! Mi si želimo več krščanstva v dejanju, a manj na jeziku! Kdor hoče, ta razume!“

— **Obtožen protestantski pastor.** Gosp. Anton Chráska, ki je nedavno tega imel v ljubljanski protestantski cerkvi slovensko propoved, se je pred kratkim mudil pri nekem svojem znanecu na Vipavskem. Po njegovem odhodu je prišel k dotičnemu znanecu orožnik in je vprašal po naročilu okrajnega glavarstva, če je gosp. Chráska kake spise tam pustil. Naravno je, da je znanec potem poizvedoval, kaj da hoče glavarstvo. Izvedel ni drugega, kakor da je župnik podal proti g. Chráski neko ovadbo. Sedaj je g. Chráska obtožen radi prestopka § 23. tiskovnega zakona, kateri paragraf govori o prepovedani kolportazi. Več se izve pri obravnavi, ki se bo vršila dne 6. junija pri okrajni sodnji v Ljubljani. Zagovornik bo dr. Tavčar.

— **Deželna komisija za pariško rastavo — kje si?** Iz obrtnih krogov se nam piše: Svoje dni — tega je že menda več nego leto in dan — je vlada sestavila posebno deželno komisijo, ki naj bi pospeševala zanimanje za svetovno razstavo v Parizu. Kakor čujemo, je deželni odbor ono svoto, ki je dovoljena za podporo obiskovalcem razstave, izročil naši komisiji, ki ima nalogo, da te novce primerno razdeli. Razstava je že otvorjena, od vseh strani se čuje, kako posamične dežele pošiljajo obrtne kroge v Pariz — le pri nas stvar popolnoma počiva. Skrajni čas bi bil da se dotični novci razdele, saj mora osobito obrtniki svoje razmere urediti, preden se poda na daljno pot. Naše mnenje je, da bi se potne ustanove javno razpisale s kratkim rokom, potem pa vsaj do konca junija oddale, če že prej ni mogoče. Vsekako je treba nekaj ukreniti, in sicer nujno ukreniti.

— **Pritožbe proti Blejskim orožnikom.** Neprestano nam dobajajo z Bleda pritožbe, da je ondotno orožništvo, in posebno ondotni četovodja v pretesni zvezi z ondotnim župniščem. Sicer nismo v položaju, preiskati, jeli vsaka pritožba vtemeljena ali ne. Ne vemo, je-li resnica, da orožniki s pravo strastjo vohajo po pregreških in hudodelstvih proti veri. Peternelov slučaj, in pa

➡ Dalje v prilogi. ➡

slučaj nekaterih dam, katere so se mej-
umno pridigo blejskega kaplana malo na-
smehnilo, ter bile na to baje po orožnikih
naznanjene radi motenja vere, bi skoraj pri-
čala o tem, da blejsko orožništvo na tem
polju pretirava. Resnica je, da orožništvo
na Bledu pri veliki večini občanov ne vživa
pravega zaupanja, iz česar se da opravičeno
sklepati, da ne stoji nad strankami, kakor
to javni posej, kojega opravlja orožništvo,
neobhodno zahteva. Ker smo pravi prijatelji
orožništva, prosimo višjo oblast, da zadevo
preišče, ter vse potrebne ukrepe, da pone-
hajo pritožbe, in da poneha nezaupanje,
koje dandanes resnično obstaja. Čemu bi
se ne izvršila mala premestitev,
ako je ž njo vse doseženo!

— **Izpred sodišča.** Proti načelniku
gasilnega društva g. Stricelju razneslo
se je zadnji čas grdo obrekovanje, katerega
namen je bil bržčas ta, izpodriniti ga pri
gasilnem društvu. Te govornice je, kakor se
je izkazalo, raznesel tovarnar in član biv-
šega zapovedništva gasilnega društva g.
Drelse. Vsled tega je g. Stricelj nastopil
pot tožbe, in bi se danes imela vršiti pri
kaz. sodišču obravnava, na katero je bilo
povabljenih vse polno tožiteljevih prič, in
na katero je došlo tudi jako mnogo poslu-
šalcev. Toda do obravnave ni prišlo, kajti
Drelsejev zagovornik dr. Valentschagg je vložil
rekurz, v katerem pravi, da je razpis obrav-
nave nepravilen, ker se Striceljev pravni za-
stopnik ni izkazal s pooblastilom. Toda, glej
si! Izvedeli smo iz zanesljivega vira, da je
na dotičnem pooblastilu ime obtožiteljevega
zastopnika tiskano, tako da je bi bil
Drelsejev zastopnik prav lahko našel. Gosp.
Drelse je s tem pač obravnavo zavlekel,
pokazal pa tudi, da ga je — strah. Sicer
pa morda tudi z njegovega stališča ni po-
sebno modro, da se skuša na tak način
izogniti obravnavi vsaj za nekaj časa, kajti
v tem, ko je obrnjena nanj občna pozor-
nost in se o njem toliko govori, bi se uteg-
nilo zgoditi, da izpregovori tudi — zvon
protestantske cerkve.

— **Slovenski deželni šolski nad-
zornik za Štajersko.** „N. Fr. Pr.“ poroča,
da je iz Gradca došla vest o imenovanju
slovenskega dež. šolskega nadzornika ne-
resnična, da se glede tega še ničesar ni
ukrenilo, in da ni naučno ministrstvo po
zadnjih obravnavah z nemškimi poslanci
še ničesar odredilo. Iz Gradca pa se poroča
tudi omenjenemu listu, da po informacijah
kompetentnih krogov naučno ministrstvo
sploh ne namerava ustanoviti posebnega
slovenskega dež. inspektorata.

— **Zarubljen kapelan.** Iz Zagorja ob
Savi se nam piše: „Slovenec“ dopisnik
poroča prav rad in pogosto iz Zagorja. V
svoji strasti se večkrat tudi zlaže, samo da
zadovolji svoje pristaše. Čudno pa je, da ne
poroča o dogodku, kakoršnega Zagorci še
niso doživeli. — Te dni je namreč sodnijski
sluga iz Litije rubil „stavbinskega mojstra“
kapelana Škrjanca, ker noče plačati Čo-
balu sodnih stroškov, na katere je bil poleg
globe obsojen v znani pravdi radi častikraje.
V cerkvi zabavljati in po časopisih udri-
hati je lahko, a plačati sodnijske stroške je
težko. Ej gospodje, kaj so vam zakladi že
pošli? Pa vendar ne bodete hoteli, da pojde
kaplan Škrjanec na hrano k sodnijskemu
slugi Kapelanu?

— **Obsojen učitelj.** Iz Loža se nam
poroča: Pri kazenski obravnavi v Ložu dne
31. maja je bil klerikalni učitelj gosp.
Gašpar Gasperin iz Starega trga obso-
jen na globo 30 K, ker je učenca II. raz-
reda Lekana hudo telesno kaznoval in mu
na obeh senecih precej las izruval. Tudi to
na katoliški podlagi, kaj? Koliko hrupa,
krika in vika bi bilo, če bi se naroden na-
preden učitelj tako pregrešil!

— **Liktor z žilavko.** Pod tem za-
glavjem smo pred kratkim poročali, da je
bil škofjeloški mestni redar Andrej Hostnik
v prvi instanci obsojen, ker je necega are-
tovanja z žilavko pretepal. Predvčeršnjim
se je v tej zadevi vršila pri deželni sednji
vzklicna obravnava, pri kateri je bil Host-
nik oproščen vsake kazni.

— **Gostovanje gospe Irme Polakove.**
Iz danes došlih nam treh belogradskega listov
posnemamo, da je bila gospa Polakova
v prvi igri, v „Mamzelle Nitouche“, v
kateri je nastopila kot Deniza, prav izvrstna.
„Novi dnevni list“ je prinesel v ve-
černem izdanju štev. 135 cel feljton, iz
katerega navajamo le par mest: Brez pre-
tiravanja in brez pristranosti moremo reči,
da je ona (g. P.) s sinočnjo svojo igro in

s svojim petjem zadobila simpatije vseh
posetnikov, ker je istinito igrala umetniško
s talentom in dobro voljo, pa tudi z na-
vdušenjem. Njen glas je svež, jase, zvonek
in zaokrožen, a s toplim in ognjevitim iz-
govorom povzroča, da ji je tudi govor in
petje toplo, mило in prijetno... Skoraj
nikdar še nismo ostavljali gledališča s pri-
jetnejšimi čustvi ko sinoči... Njeno petje
in igranje je bilo v popolnem skladu...
Dasi je govorila v svoji materinščini, v slo-
venskem jeziku, na katerega naš sluh ni
naučen in naše uho nenavajeno, je vendarle
vsaka njena beseda odmevala v naši duši,
ker smo tudi mi očutili ono, kar je igrala
ona. I. t. d. Ta list piše v prvi beležki
med dnevnimi vestmi da je bil razkralj
Milan do konca predstave, „s tem se je
izkazala gospej Polakovi največja čast, ki
se ji je kot gostu mogla izkazati“. „Ve-
černi glas“ piše v 137. štev. da je raz-
kralj Milan z opetovanim aplavdiranjem
izražal g. Polakovi „Svoje dopadanje večji
igri te slovenske umetnice“. Gledališče je
bilo docela razprodano, in občinstvo ji je
burno ploskalo, kadar je prišla na oder, in
kadar je odšla. „Več. glas“ pravi, da si je
gospa Polakova „s svojo odlično igro in z
divnim glasom osvojila vso publiko“, ter
čestita intendantu g. Petroviću, da jo je pri-
dobil za gostovanje. „Večerne Novosti“
pa pišejo v štev. 136., da je g. Polakova
publiko očarala, da je želeli, naj bi ostala
čim najdlje časa gost narodnega gledališča
ter da sta se udeležila prve predstave oba
kralja. V četrtek je pela g. Polakova vlogo
Kristine v „Ptičarju“ in sicer v srbsčini.

— **„Slavčeva“ ljudska slavnost.**
Opozarjamo tem potom še enkrat na
jutrišnjo „Slavčev“ veliko vrtno ljudsko
slavnost na Koslerjevem vrtu, katere ob-
širni in zanimivi vsopred bode brezdvomno
privabil kar največ gostov. Ako bi bilo
vreme neugodno, vrši se slavnost v pone-
deljek z istim vsopredom. Začetek ob 4. uri
popoludne.

— **Zveza slovenskih kolesarjev** je,
v svesti si svoje naloge širiti in podpirati
kolesarstvo, ustanovila letos zopet nekoliko
novih pomočnih postaj in sicer ne samo
10, kakor je bila v začetku nameravala,
temveč 17. Na Gorenjskem in Dolenjskem,
kakor tudi na cestni progi Trst-Celje iz-
brala si je za svoje postaje priznane dobre
gostilne kolikor možno ob glavni cesti,
kjer dobi kolesar razun kolesarskih po-
trebščin gotovo tudi izborna postrežbo.
Vsaka postaja je označena zunaj z velikim
zveznim znakom ter je opremljena z
zvezno omarico, v kateri je kolesarsko
orodje, specialni zemljevid dotičnega
kraja, obliž, »prva pomoč« (obveze itd.)
Raba kolesarskega orodja je dovoljena
vsem kolesarjem in sicer članom zveze
slovenskih kolesarjev proti izkazu za vsako
leto posebej izdane legitimacije — brez-
plačno. Oni kolesarji pa, ki se ne morejo
izkazati z legitimacijo Z. S. K., plačajo za
rabo orodja 60 v. »Prva pomoč«, katera
se vporablja le v slučaju večje telesne
poškodbe, velja brez izjeme 60 v. Denar
se izroči nadzorstvu pomočne postaje.
Vseh zveznih postaj je zdaj 29 in sicer:
Bled — gostilna gosp. Jakoba Peternel-a,
Bohinjska Bistrica — gostilna g. Janeza
Mencinger-ja, Celje — Narodni dom, Dom-
žale — gostilna na pošti, Grahovo — go-
stilna g. Matije Krajec-a, Grosuplje — go-
stilna g. J. Rusa, Idrija — gostilna pri
črnem orlu, Jezersko — gostilna g. Frana
Muri-ja, Kamnik — gostilna g. Josipa Kende,
Kandija-Rudolfovo — gostilna gosp. Josipa
Windischer-ja, Kranj — gostilna g. Petra
Mayer-ja, Ljubljana — Narodni dom, Lo-
gatec — gostilna g. Kramer-ja, Medvode
— restavracija g. Jarca, Postojina — go-
stilna gosp. Vičiča, Podbrezje — gostilna
g. A. Pavlina, Št. Peter — gostilna gosp.
Ivana Špilar-ja, Razdrto — gostilna gosp.
Kavčiča, — Sežana — gostilna g. Mohor-
čiča, Škofja Loka — gostilna g. J. Deisin-
ger-ja, Trst — kavarna commercio, Trebnje
— gostilna g. A. Pavlina, Trojane — go-
stilna g. Konšeka, Vrhnika — gostilna
»Mantua«, Vransko — gostilna g. Šentaka,
Velike Lašče — gostilna g. Frana Gre-
benca, Vipava — hotel Adrija, Žalec —
gostilna g. Hausenbüchler-ja, Žužemberk
— gostilna g. Jos. Pehani-ja.

— **Iz kroga trgovskih nastavljenov**
se nam piše: Med trgovskimi nastavljenoci
sprožila se je misel, ustanoviti svoje slo-
vensko društvo s sedežem v Ljubljani. Da
je tako društvo potrebno, uvideti mora

vsak trezno misleči trgovski nastavljenec.
Jednaka društva v Zagrebu, v Gradcu, na
Dunaju in drugod, kažeje, koliko zamore
tako društvo koristiti ne samo posamez-
nemu trgovskemu nastavljenocu, ampak
splošno vsemu trgovskemu stanu. Pred
mesečem dni konstituiral se je odbor, ka-
teri naj bi uglasil pot novemu društvu
toda ta pripravljajni odbor je uvidel, da za
ustanovitev takega društva ne zadostuje
sedanje število odbornikov ter je povabil
pismeno več trgovskih nastavljenov za
dan 30. maja t. l. v „Narodni dom“, da se
posvetuje o tej občni želji trgovskih na-
stavljenov glede svojega društva. Zani-
manje za ta razgovor je bil jako živahno.
Udeleženci so z veseljem obljubili podpi-
rati dosedanj odbor, da gotovo doseže
svoj cilj. Ne dvomimo, da bo de ta naj-
novejši korak slovenskih trgovskih nastav-
ljenov z radostjo pozdravljen tu in na deželi.

— **Kranjsko učiteljsko društvo** bo
zborovalo v četrtek, dne 7. t. m., ob 10. uri
v Trziču po nastopnem vzporedu: 1) Na-
govor predsednikov. 2) Poročilo tajnikovo.
3) Poročilo blagajnikovo. 4) Volitev treh
pregledovalcev računov. 5) Razgovor o do-
pisu „Zaveze avstr. jugoslovanskih učitelj-
skih društev“, da se odpravijo krajni šolski
nadzorniki in se vzame krajnim šolskim
svetom pravica sestavljanja ternopredlogov.
6) Volitev delegatov k zborovanju „Zaveze“.
7) Posameznosti. 8) Volitev novega od-
bora. 9) Petje. Kdor se hoče udeležiti
skupnega obeda, blagovoli naj pismeno
sporočiti gosp. Jos. Kraglu, nadučitelju v
Trziču.

— **Tamburaški klub „Zvezda“**, kon-
certuje, kakor smo že poročali, danes večer
v „Narodnem domu“. Začetek ob 8.
uri. V pondeljek dopoludne pa na vrtu pri
„Novem svetu“ in tedaj brez ustopenine.
Začetek ob pol 9. uri.

— **Iz Postojine** se nam poroča: Po-
vodom imenovanja poštnega oficijala in vo-
ditelja postojinske pošte g. Ig. Ileršiča
kontrolorjem in voditeljem poštnega urada
v Opatiji vročila se mu je v priznanje nje-
govega vzornega uradovanja in v izraz
simpatij po posebni deputaciji adresa, ka-
tero je podpisalo jako mnogo tukajšnjih
prebivalcev.

— **Zupanom v Rajhenburgu** je iz-
voljen vrli narodnjak g. Benjamin Kunej.

— **Gonja proti Nabergoju.** Italijani
ne mirujejo, marveč, kjer le morejo, prega-
njajo uzornega slovenskega rodoljuba Iv.
Nabergoja ter ga tirajo celo pred sodnijo.
Pretekli teden je stal zopet pred sodnijo.
V Trstu glede na neke dogodke pri zadnjih
občinskih volitvah. Občinski redar Čuk
(Ciuch) je gledal glasovnico nekega okoli-
čana ter ga pohvalil, ker je bil napisal ime
italijanskega kandidata. Nabergoj je to vi-
del, in prijavil komisarju, kar je videl redar,
vsled česar je zagrozil Nabergoju, da ga
pojde tožiti. In res je šel tožiti. Obravnava
pa še ni končana, ker bodo zaslišali še eno
pričo.

— **Slovenska šola v Gorici.** Znano
pritožbo goriškega magistrata je rešila
upravna sodnija na Dunaju tako, da je
ugodila magistratu proti novi ministrski
zahtevi, da mora preskrbeti za slovensko
šolo drugo poslopje, ker Katinellijeva vo-
jašnica ni sposobna za to. Lahi se vesele
izida obravnave ter smatrajo s tem vpra-
šanje o slovenski mestni šoli v Gorici za
rešeno tako, da, če hočejo Slovenci imeti
šolo, naj pošljajo svoje otroke doli v bivšo
od mesta. Lahi pač vse dosežejo.

— **Verska blaznost.** V Gorici je
zblaznela 33letna kuharica Katarina Uran
iz Štorij pri Šezani. Znaki verske blaznosti
so se pri njej že prej pojavljali. Svoji go-
spodinji je večkrat rekla, da je molitev pri
njej prva, potem pride šele delo. Fanta-
zirala je vedno o verskih rečeh, delo pa
zanemarjala. To menda ni slučaj, da se
nikjer v celi državi ne primeri toliko slu-
čajev verske blaznosti, kakor mej Slovenci.
Duhovščina fanatizuje ljudstvo kar se da,
ni torej čuda, če toliko ljudi znori.

— **„Lega nazionale“**, razvpito laško
šolsko društvo, napravi v Gorici nov
otroški vrtec in sicer v ulici proti soškemu
mostu, kjer stanujejo največ samo Slovenci
in bo torej v laški vrtec najlaglje naloviti
slovenskih otrok.

— **Telovadnica o. kr. učiteljskega** v
Kopru, katero pobaja tudi višja gimnazija,
je v dvorani, ki nam kaže, kako ne sme
biti telovadnica. Sicer je prostrana — saj

je bila v prejšnjih časih cerkev — ima za-
dosti svetlobe, posebno ker ni v oknih no-
benega celega stekla, kar je menda dobro,
in veje čisti zrak brez ovir veličastno v
dvorano, in to je zelo umestno po zimi, ko
divja zunaj mrzla burja; da se pa ta sveži
zrak ne pokvari, zato ni v telovadnici no-
bene peči, sicer bi dijaki v teh toplih krajih
ne vedeli, kaj so ozeblina na nogah in na-
hodi. Ker bi pa pobita okna morda vendarle
sveži zrak ovirala, zato ima cestni uhod v
telovadnico razbita vrata, okrašena z luk-
njami in kot pest širokimi razpoklinami,
kjer cestni publikum (in ljubi mob v Kopru
je gotovo ljubezniv) motri c. kr. telovadbo,
aplavdira, kritizira... Če pa hoče ta pu-
blikum bolj jasno pokazati svoje mnenje in
simpatije do telovadbe, bombardira tudi s
kamenji vrata in okna, moment, na katerega
mora učitelj telovadbe jako pozoren biti in
svoje gojence samo na onih mestih zapo-
staviti, kamor ne seže kamenje. Telovad-
nica ima originalen tlak... iz ilovice, ki
ima med drugimi tudi to lastnost, da nje-
govo površje ne ostane vedno jednako,
temveč ima podobo ravani, okrašena z ma-
limi in večjimi holmci, če se ne gleda na
posamezne kupe, nasipe, podobne ledeniškim
grobljam. Po letu je sicer zaradi tega v
dvorani polno prahu na tleh, in to je nedo-
statek, ki se redno samo enkrat na teden
deloma odpravi. V ponedeljkih namreč in
po praznikih je tlak, posebno pri razbitih
vratih, poškopljen z urinom ponočnjakov,
ki se razprostira po dvorani kot široke
mlake — vendar to je redno le v ponedeljkih.
V vsej telovadnici je rabljiv le jeden drog,
vse ostalo orodje je, kakor so se izrazili
vsi telovadci, ki so to sedmo čudo videli,
nerabno in ž njim telovaditi je prestopok
proti varnosti življenja. Da tudi ni niti jedne
blazine v telovadnici, se pri navedenih ne-
dostatkah razume samo po sebi. Po tem
vzoru, ki baje že petindvajset let vrši svojo
vzvišeno dolžnost, imajo gojenci priložnost
urediti telovadbo v ljudskih šolah, kjer bodo
jedenkrat delovali...

— **Z Vrhnike** se nam piše: Odkar
ima naš trg železniško zvezo z Ljubljano,
dobili smo novo pridobitev v lekarni, ka-
tero je pred kratkim tukaj otvoril naš rojak
g. J. R. Hočvar. Nje notranjost je krasno
urejena, ustrezajoč vsem zahtevam moderne
farmacije. Z ustanovitvijo lekarne je zado-
ščeno živi potrebi, katero je čutila cela
okolica.

— **Preganjan berač.** Iz Gorice se nam
piše: Tu živi siromak, ki je na rokah in na
nogah tako pohabljen, da ne more delati.
Hodil je v stolno cerkev ter ostajal pri
vratih. Prosil ni nikoli, ne po hišah, ne v
cerkvi, a če so mu dobri ljudje iz usmiljenja
z njegovo pohabljenostjo prostovoljno kaj
dali, je seveda vzel. V cerkvi so ga videli
seveda tudi duhovniki, in ti so ga nazna-
nili policiji, da v cerkvi berači. Začela se
je seveda preiskava, a konec je bil ta, da
policija usmiljenja vrednemu siromaku ni-
česar storila ni. Občno se sodi, da je bil ta
veliki revež naznanjen policiji le vsled tega,
ker so se gospodje bali, da dobe kaj manj
v pušice, če bodo ljudje siromaku dajali.
Po cerkvah drežajo mežnarji neprestano s
tisto možno ljudi pod nos in v vsakem
vogu visi škrlinca za milodare, a tisti, ki
sami beračijo, dasi imajo vsega preveč, ni-
majo niti toliko usmiljenja s pohabljenim
siromakom, da bi ga v miru pustili.

— **Telovadno društvo „Celjski So-
kol“** je sklenilo pri izvanrednem občnem
zboru dne 31. majnika enoglasno, da pro-
slavi na praznik vnebovzetja dne 15. av-
gusta t. l. desetletnico svojega ob-
stanka ter da povabi k tej imenitnej
slavnosti bratska češka in jugoslovanska
sokolska pa tudi druga narodna društva.
Na to velevažno slavlje opozarjamo že
sedaj vsa člunska narodna društva s proš-
njo, da prirede svoje letošnje veselice
oziroma izlete tako, da jim bodo mogoče
poleteti 15. avgusta v Celje, kjer jih bode
sprejel desetletno slavlje obhajajoči »Celj-
ski Sokol« z odprtimi rokami. Kakor
hitro bode pomnoženi slavnostni odbor
določil vsopred, ga prijavimo, ter nazna-
nimo tudi druge podrobnosti, da se bodo
vedela bratska društva po tem ravnati.
Morebitna pojasnila pa daje odbor rado-
voljno že sedaj in pričakuje, da bodo
cenjena narodna društva to naznanilo pri-
merno uvaževala. — Spoštovana uredniš-
tva narodnih listov pa uljudno prosi odbor,
da blagovoliijo to, kakor tudi vse poznejše
objave ponatisniti.

— **Graški občinski svet v škripcih.** Graški magistrat je pobiral K 8:80 naklade na 1 hl denaturiranega špirta, da si je taka naklada po državnem zakonu z leta 1890 odločno prepovedana. Mestni občini je nosila ta naklada na leto 30.000 K. Ker je tudi dežela naložila na denaturirani špirt naklado, pritožili so se graški trgovci in obrtniki pri finančni oblasti, češ, da nikakor ne gre plačevati toliko doklad, ki so prav za prav protizakonite. Finančna oblast je vso zadevo preiskala in končno magistratu prepovedala še dalje pobirati to naklado in hkratu zaukazala, da mora graška občina povrniti vso naklado, kolikor jo je dozdej nabrala. Graški občinski svet je vložil sicer utok, toda ni dosti upanja, da uspeva.

— **Požar.** Iz Novega mesta se nam piše: V noči od 31. maja na 1. t. m. je pogorel blizu Kandije kozolec sodniškega sluga Zege. Ljudje so bili v velikem strahu, ker so mislili, da gori v mestu. Ker je bil kozolec suh in s slamo krit, je bil nakrat v plamenu, in tako je bilo vse nebo razsvetljeno in valilo so se veliki oblaki dima nad mestom. Novomeščani so mislili, da je velika nevarnost za vse, zlasti ker so bili vsi še v pol spanju. Kako je ogenj nastal, ni znano.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** je odprla otroški vrtec v Devinu ob Jadranskem morju. Nad vse nevarna naša postojanka je Devin. Dobre volje naši družbi ne manjka; a, Slovenci, podpirajte nas!

— **Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu maju 1900 vložilo je 297 strank 79.395 kron 5 v. dvignilo pa 308 strank 84.065 kron 60 vin.; 12 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 24.300 kron. — Stanje vlog 2.092.836 kron 90 v., stanje hipoteknih posojil 1.462.619 kron 11 v., denarni promet 242.704 kron 32 v.

— **Heldova tovariša.** Iz Novega mesta nam pišejo: Povejte, če vam drago, „Slovincu“, da je Heldove druge ujel z jezikom. Tista „krasna ciganka“ in njen družabnik sta znana cigana-vlačugarja Reichert.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu maju 1900. je 195 strank vložilo 48.113 kron 14 vin., 98 strank vzdignilo 44.643 kron 82 vin., 18 strankam se je izplačalo posojil 18.120 kron, denarni promet 268.325 kron 39 vin.

— **Otroka sta izgubila** minoli ponedeljek pobožen boter K. in njegova žena na Dolih pri Litiji, nesoč ga h krstu. Domačega župnika ni bilo ves dan doma in tako sta novorojenčka nesla k Sv. Križu krstiti. Na daljši poti pa sta se „božje kaplice“ tako navlekla, da sta le z veliko težavo domu kobacala. Sreča, da so novorojenca rešili iz gozda še živega.

— **Samomor.** V Trstu se je zastrupil vratar Jurij Pregelj, 46 let star, oče dveh otrok. Vzrok samomora je neznan.

— **Zaspan tat.** Iz Pongračeve barake na sv. Martina cesti sta bili v noči od 30. na 31. m. m. ukradeni dve vreči češminjevega lubja. Tat se je priplazil na streho in splezal skozi okno v skladišče. Včeraj zjutraj je prodal tat vrečo lubja pri Rohrmanu na sv. Petra cesti in šel potem v žganjarno pit. Policija ga je zasledovala in ga slednjič dobila v Auerjevi baraki, ko je spal na ukradeni vreči. Tat je Martin Jereb iz Police v litijskem okraju, kateri je pred kratkim prišel z Dunaja, pa se je kmalu seznanil z ljubljansko policijo.

— **Konj brez nadzorstva.** Franciška Cirman, posestnikova žena v Št. Vidu je pustila danes dopoldne Pred škofijo konja brez varuha, in je šla po svojih opravkih. Konj je pobegnil in zavil v Medarske ulice in začel dirjati. V Medarskih ulicah je podrl na tla Margareto Repar, prodajalko suhe robe in jo poškodoval na levi nogi.

— **Vrtni koncert v „Narodnem domu“** bode jutri popoldne ob pol 5. uri. Sodeluje c. kr. vojaška godba. Vstopnina 20 kr. za osebo, otroci prosti.

— **Nobel berač hodi po hišah** in berači prav silno. Navadno izkaže se s polo, na kateri so vpisana imena darovalcev in darovane svote.

— **Izginil je 11 let stari deček** Franc Jeras, sin Jerneja Jerasa v Bohoričevih ulicah št. 11. Šel je z doma, ker nima veselja za šolo. Klatil se bode po deželi okoli. Deček je blede, dolgoličen in nosi sivo obleko. Ušel je brez čevljev in brez klobuka.

— **Železniški vozni red,** veljaven od 1. junija t. l. do konca oktobra je izšel v

zalogi g. Jos. Petriča, trgovca s papirjem v Ljubljani, in se dobiva pri njem brezplačno.

* **Ujeti glasovi.** Dunajska akademija znanosti ustanovi fonografski arhiv. S tem ne bodo prvaki človeštva živeli v potomstvu le v svojih delih, nego bodo lahko govorili v živi besedi še po smrti. Besedo, peto ali govorjeno v fonografski stroj, je mogoče ponoviti kadarkoli, dokler so valjčki nepoškodovani. Arhiv bo imel tri oddelke. V prvem bodo zastopani vsi jeziki in vsa narečja evropska, kakor jih govore narodi koncem našega veka in najvažnejši jeziki ostalih delov sveta. V drugem oddelku bode zastopana sodobna godba; v tretjem pa govori in glasovi govorniških ali pevskih velikanov.

* **Nemška zveza pevskih društev.** V Gradcu nameravajo napraviti neko slavnost nemških pevskih društev. Zategadelj so sklenili v Düsseldorfu posvetujoči se delegati velikonemške renske zveze pevskih društev, da se ne udeleže omenjene slavnosti v Gradcu, prvič ker leži Gradec predaleč, drugič pa z izgovorom, da niso ugodne politične razmere v Avstriji takej nemški slavnosti. — Sicer pa nima renska zveza pevskih društev v Gradcu ničesar iskati. Kaj bi porekli naši germanski prijatelji, če bi kako avstrijsko slovansko pevsko društvo priredilo tam daleč v Kijevu ali Moskvi navadno svojo slavnost? Vpitja o veleizdajstvu in panslavizmu ne bi bilo ne konca ne kraja.

* **„Atentat“ na nemškega cesarja.** Minole dni se je raznesla govorica, da se je zgodil na Viljema II. v Berlinu atentat, ki se je ponesrečil. Ta neresnična vest je nastala, ker so zaprli nekega bivšega učitelja, ko se je v drevoredu »pod lipami« jako nesramno vedel prav v tistem hipu, ko se je peljal mimo cesar s cesarico. Nesrečnež je duševno bolan. Pred leti so ga upokojili, ker je zaradi občevarja s prostitutkami docela propadel. »Pod lipami« je hotel zasramovati z nemoralnimi kretnjami neke dame, katere je smatral za vlačugarice.

* **Konec mladostne ljubezni.** V Berlinu se je pred dvema letoma oženil neki vdovec, lekarničar, z 28 let mlajšo hčerko nekega posestnika v Poznanju. Dasi sta bila zakonca zelo različne starosti, sta vendar prav srečno živela. Nedavno pa je prišel v Berlin bratranec mlade gospe, neki Bruno K., s katerim je bila lekarničarka že v dekliških letih prav dobro znana. No, staremu soprogu se je kmalu zazdelo, da je njegova žena s svojim daljnim sorodnikom malo preveč ljubezniva. Hotel se je uveriti, je li so njegove sumnje upravičene ali ne, zato je odpustil svojega lekarniškega asistenta, na njegovo mesto pa je vzel — detektiva. Ta je kmalu videl, kaj se godi v hiši. In lekarničar je pokazal ženinemu sorodniku vrata, njo pa je poslal domov k starišem ter vložil prošnjo za razločitev zakona. Skesana soproga se je skušala zastrupiti. Njen sopro, katerega so brzojavno pozvali k bolnici, jej je ginjen odpustil ter jo vzel zopet k sebi.

* **Jajce in ljubezen.** Čemu je dobro kurje jajce, pove naslednja mična dogodbica Elize Gilday, lepe hčerke nekega trgovca z jajci. Lansko leto o Veliki noči ko je njen oče pošiljal jajca preko vse Amerike, je hčerka na jajce zapisala te-le besede: Lizzie Gilday, Fort Dodge Jowe. Pridi in poseti mojo ljubezen! Te besede je napisala s kemično tinto in oni, komur so veljale, je vedel, kako in kaj; kajti zaboj jajce, v katerem je bilo ono skrivnostno jajce, je potoval na Kubo in prišel v roke nekemu Schmidu, ki se je tudi takoj pismeno odzval na imenovani naslov. Resnica je, da se je vsled tega sporazumljenja po jajcu izvršila kmalu njiju poroka in da je lepa Lizika šla k svojemu ženinu na Kubo.

* **Debelost — moderna.** Vitkost in suhljatost nista več moderni v Londonu, nego debelost. Vse najboljše občinstvo rabi Weir-Mitchellovo kuro. V okolici Londona so zdravišča, v katerih treba ostati vsaj 5—10 tednov brez dela in skrbi. Človek mora 2 tedna skoraj vedno ležati, ne da bi govoril ali čital ali pisal. Jesti pa mora močnate in mlečnate jedi v največjih porcijah. Razen tega jih masirajo in elektrizirajo. Pozneje se sme le malo sprehajati.

* **Statistika umorov.** Italijanski kriminalist Ferri je sestavil statistiko umorov, ki se dogajajo v poedinih evropskih državah ter je prišel da zaključka, da pride od teh umorov vsako leto na milijon prebivalcev v Italiji 97, Španiji 77, Ogrski 75, Avstriji 24, Rumuniji 40, Poltugalu 24, Švici 16, Franciji 17, Rusiji 15, Nemčiji 11, Irski 11, Holandski 6, Angleški 6, Škotski 5. »Hrvatsko Pravo« piše: Iz tega se vidi, da je Italija, zemlja noža, na prvem mestu, kakor tudi, da se pripetijo v južnih deželah, kjer je temperament ognjevitši, več krvavih zločinov, nego v hladnih severnih zemljah. Ako kažejo ti zločini narodni značaj na jedni, kažejo na drugi strani razvitek kulture, ter je pravi čudež, da kultura ni mogla vplivati na narodni značaj Italijanov. In vendar hočejo osvojiti Dalmacijo, Istro, Trst — bržčas z nožem?

* **Zverski zločin.** Kakor javljajo iz Toplice, je umoril nedavno v Graupenu delavec Bruch iz ljubosumnosti svojo ljubico. Privezal jo je na drevo ter jo zadavil. Potem je nje truplo vrgel v travo in ga pokril s cvetjem in listjem.

* **Družina morilcev.** Po tridnevni obravnavi je bil barvar Kohlmann v Pasztou obsojen radi roparskega umora k smrti na vešala. Pri umoru so mu pomagali žena in otroci. Žena je obsojena v do smrtne ječe, sin na 15 let, hči pa na 1½ leta ječe.

* **Linčali so zamorca.** Iz Pueblo-Cityja v Koloradu (Zjed. države) javljajo krut slučaj linčanja. Okoli 3000 ljudij je ustavilo železniški vlak sredi proge ter iztrgalo orožnikom zamorca, ki je bil na poti v ječo radi težkega zločina. Tolpa je zamorca strašno razmrevarila ter ga končno obesila na brzojavni kol. Ta kol se je prej trikrat prevrnil, predno se je posrečilo obesiti žrtev. Ko je zamorec obvisel, ga je množica obsipala s kamenjem ter ga docela razbila. Končno so kol in truplo sezgali.

* **Ubili radi para črevljev.** V torek večer okoli 9. ure so ukradli trije dečki starinarju Schnecku na Dunaju par rujavih črevljev. Starinarjev sin je zapazil tatiče in stekel za njimi. Ti pa so ga zabodli z noži. Ranjenec je imel še toliko moči, da se je priplazil domov, kjer je umrl, ne da bi mogel povedati, kdo ga je zabodel.

* **Kako lové v Ameriki potepuhe in tatove.** Američi so povsod originalni in praktični ljudje, taki so tudi kar se tiče njihovih jetnikov. V Novem Jorku je kakor povsod v velikih mestih, silno veliko število potepuhov, tatov itd. Ako bi hoteli stražniki vsakega aretovati, bi moralo biti stražnikov skoro toliko, kakor hudodelcev in aretiranj bi ne bilo konca ne kraja. Zato so napravili po mestu vse polno nekakih kijoskov, stolpičev v katerem ima prostora po en človek. V tak stolpič potisne straža hudodelca, ko ga zasači, ga notri zapre in gre dalje svojo pot. Po mestu okrog pa hodi zaprt voz, ki od časa do časa pobira iz stolpičev hudodelce ter jih izvozi v ječe.

* **Množina obiteljskih členov.** Najnovejši statistični podatki kažejo, da so obitelji v Francoski najmanjše in v Irski največje. Tako šteje na Francoskem vsaka družina povprečno 303 členov, v Irski pa 52 členov. Na Danskem ima obitelj 361 členov. Na Ogerskem 37, v Švici 394, v Avstriji 405, prav toliko tudi v Belgiji, na Angleškem 408, v Nemčiji 41, na Švedskem 412, v Holandiji 422, v Škotski 446, v Italiji 456, na Španskem 465 in v Rusiji 483 členov.

* **Ponesrečena igra „Hilsner“.** V Černovcih so minolega predpusta pri neki zabavi predstavljali občinstvu za smeh, kako bi moral biti obešen žid Hilsner, ki je baje umoril Ano Hružo. Eden izmed zagriženih antisemitov je predstavljal žida, drugi pa krvnika. No, krvnik je opravil svoj posel tako izvrstno, da je predstavljalec žida omedlel in so ga zbudili šele čez dve uri. Razen tega se mu je zlomilo jabolko v goltancu, in danes ne more govoriti. „Krvnika“ je sodišče kaznovalo s 4 meseci zapora.

* **Plača žurnalista.** Americ. Ch. M. Sheldon izdaja svoj list „The Topeka Capital“ v 300.000 iztisih. Sheldon je prevzel list šele pred par tedni, a uredoval ga je tako izvrstno, da je pridobil v kratkem času 200.000 novih naročnikov. Zato pa mu ponujajo sedaj razni listi uredništvo. Neki angleški impresarij mu ponuja

plačo 750.000 frankov, ako hoče predavati po Angleškem. Neki list pa mu ponuja 25.000 frankov za en članek na teden.

* **Čuden vzrok dvoboja.** K nekemu madjarskemu poslancu je prišel nedavno eden njegovih znancev ter ga prosil, naj govori pri vladi zanj, da dobi neko lepo službo. Poslanec pa mu ni mogel ustreči, ker je že obljubil svojo protekcijo nekemu družemu. To je smatral poslanec za osebno razžaljenje ter je pozval poslanca na dvoboj. Zmagal je prosilec in zadal svojemu nasprotniku poslancu precej hudo rano. Iz tega sledi, da madjarski poslanec mora zagovarjati vsako prošnjo ali pa bo — tepen! Zares, lepi ljudje so ti Madjari.

* **Igralec-poslanec.** Najslavnejši italijanski igralec Ermete Novelli je dobil od volilcev okraja Ferma ponudbo, da ga volijo v parlament. Novelli mandata menda ne bo sprejel.

* **Rusko častno darilo generalu Cronjeju.** V Rusiji so nabrali 10.000 kron da se je izgotovilo prekrasno darilo ujetemu generalu Cronjeju. Darilo kaže Bura na konju, pred njim stoji njegova žena in njena sin ji daje patrone. Vse delo je iz srebra, porfirja in ruskega emajla. Darilo se pošlje na pariško razstavo na oddelek Transvaala.

* **Strašno priznanje.** Neki Stauff v Wilwisheimu v Alzaciji je priznal na smrtni postelji, da je umoril troje ljudij in zakrivil več požigov. Vsled preiskave so zaprli nekega sokrivca Stauffovega.

Književnost.

— **„Zvonček“**, list s podobami za slovensko mladino št. 6. I. letnika prinaša naslednjo vsebino: Moj dom, (pesem, Modest); Da sem slikar, (pesem, Fr. Žgur); Breza in hrast, (pesem, O. Zupančič); Pesem o dečku, (pesem, B. Baebler); Deček in slepec, (spisal Janko Leban); Ko je večer, (spisal Simon Palček); Na Triglav, (spisal Ljud. Stiasny); Za god, (pesem, Zmagoslav); Odpuščajmo, (spisal L. Černe); Ej, (pesem, Vida); Kaj je pozabil Tinček, (spisal Ivo Trost); Skriti Jurče, (spisal Fr. Črnogoj); Pouk in zabava, Ta najboljši list za slovensko mladino, katera bode blastno prebirala poučne spise in pesmi, dela čast vsem Slovincem in ga zategadelj kar najtopleje priporočamo.

— **Narodne pesmi z napevi**, nabral in uredil Janko Žirovnik. Nova pomnožena izdaja Lastnina in zaloga Otona Fischeja v Ljubljani 1900. V pravlični knjižici nam je podal marljivi gospod nadučitelj Št. Vidski venec 50 lepo harmoniziranih narodnih pesmic, ki so se tako priljubile prijateljem slovenske glasbe, da se je tekem let moralo prirediti že več izdaj, odkar jih je „Glasbena Matica“ prvokrat izdala leta 1883. Tedanjim 41 pesmicam pridal je izdajatelj še 9 novih (Slovenski smo fantje, Slovo, Regiment, Prišla bo spomlad, Pijmo ga pijmo, Fantje na vas gredo, Kaj pa ti pobič, Glej, glej, kak' mimo gre, Ko pridem jaz k Tebi). Prirejane so tako, da se pojo četveroglasno, z vodilnim glasom v prvem, večinoma pa v drugem tenorju, ki ga najbolje lahko poje visok baritonist. Ne dvomimo, da bode ta nova izdaja prav dobro došla vsem prijateljem domače narodne pesmi, tembolj ker ji je tudi založnik dal tako priročno obliko. Tudi cena lično v platnu vezani knjižici ni visoka. Dobiva se je po 60 kr. pri založniku in v drugih knjižarnah. Knjižica je posebno primerna, za razne prilike kot malo darilce, ki ima trajno vrednost. Priporočamo jo prav toplo slovenskim rodoljubom. — Prilčno spregovorimo kaj več.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 2. junia. Vsi poskusi doseči potom kompromisa opustitev češke obstrukcije so se izjalovili. Stransky je imel daljši pogovor s Körberjem in Rezekom, v katerem je spoznal, da se češkim željam ne ugodí, ker Nemci v to ne privolijo. Körber se je pač pogajal z Osvaldom Thunom in Pergel-tom a brez uspeha. Dejstvo je da se vlada vsled tega ni odločila, ugoditi češkim zahtevam glede uvedanja notranjega češkega jezika v čeških okrajih, ker se je temu upiral Spens, ki stoji povsem pod vplivom Chlu-

— **Graški občinski svet v škripcih.** Graški magistrat je pobiral K 8-80 naklade na 1 hl denaturiranega špirta, da si je taka naklada po državnem zakonu z leta 1890 odločno prepovedana. Mestni občini je nosila ta naklada na leto 30.000 K. Ker je tudi deželna naložila na denaturirani špirt naklado, pritožili so se graški trgovci in obrtniki pri finančni oblasti, češ, da nikakor ne gre plačevati toliko doklad, ki so prav za prav protizakonite. Finančna oblast je vso zadevo preiskala in končno magistratu prepovedala še dalje pobirati to naklado in hkratu zaukazala, da mora graška občina povrniti vso naklado, kolikor jo je dozdaj nabrala. Graški občinski svet je vložil sicer utok, toda ni dosti upanja, da uspeva.

— **Požar.** Iz Novega mesta se nam piše: V noči od 31. maja na 1. t. m. je pogorel blizo Kandije kozolec sodniškega sluga Zege. Ljudje so bili v velikem strahu, ker so mislili, da gori v mestu. Ker je bil kozolec suh in s slamo krit, je bil nakrat v plamenu, in tako je bilo vse nebo razsvetljeno in valilo se so veliki oblaki dima nad mestom. Novomeščani so mislili, da je velika nevarnost za vse, zlasti ker so bili vsi še v pol spanju. Kako je ogenj nastal, ni znano.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** je odprla otroški vrtec v Devinu ob Jadranskem morju. Nad vse nevarna naša postojanka je Devin. Dobre volje naši družbi ne manjka; a, Slovenci, podpirajte nas!

— **Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu maju 1900 vložilo je 297 strank 79.395 kron 5 v. dvignilo pa 308 strank 84.065 kron 60 vin.; 12 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 24.300 kron. — Stanje vlog 2.092.836 kron 90 v., stanje hipoteknih posojil 1.462.619 kron 11 v., denarni promet 242.704 kron 32 v.

— **Heldova tovariša.** Iz Novega mesta nam pišejo: Povejte, če vam drago, „Slovenca“, da je Heldove druge ujel z jezikom. Tista „krasna ciganka“ in njen družabnik sta znana cigana-vlačugarja Reichert.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu maju 1900. je 195 strank vložilo 48.113 kron 14 vin., 98 strank vzdignilo 44.643 kron 82 vin., 18 strankam se je izplačalo posojil 18.120 kron, denarni promet 268.325 kron 39 vin.

— **Otroka sta izgubila minoli ponedeljek** pobožen boter K. in njegova žena na Dolih pri Litiji, nesoč ga h krstu. Domačega župnika ni bilo ves dan doma in tako sta novorojenčka nesla k Sv. Križu krstit. Na daljši poti pa sta se „božje kaplice“ tako navlekla, da sta le z veliko težavo domu kobacala. Sreča, da so novorojenca rešili iz gozda še živega.

— **Samomor.** V Trstu se je zastrupil vratar Jurij Pregelj, 46 let star, oče dveh otrok. Vzrok samomora je neznan.

— **Zaspan tat.** Iz Pongračeve barake na sv. Martina cesti sta bili v noči od 30. na 31. m. m. ukradeni dve vreči češminjevega lubja. Tat se je priplazil na streho in splezal skozi okno v skladišče. Včeraj zjutraj je prodal tat vrečo lubja pri Rohrmanu na sv. Petra cesti in šel potem v žganjarno pit. Policija ga je zasledovala in ga slednjič dobila v Auerjevi baraki, ko je spal na ukradeni vreči. Tat je Martin Jereb iz Police v litijskem okraju, kateri je pred kratkim prišel z Dunaja, pa se je kmalu seznanil z ljubljansko policijo.

— **Konj brez nadzorstva.** Franciška Cirman, posestnikova žena v Št. Vidu je pustila danes dopoldne Pred škofijo konja brez varuha, in je šla po svojih opravkih. Konj je pobegnil in zavil v Medarske ulice in začel dirjati. V Medarskih ulicah je podrl na tla Margareto Repar, prodajalko suhe robe in jo poškodoval na levi nogi.

— **Vrtni koncert v „Narodnem domu“** boše jutri popoldne ob pol 5. uri. Sodeluje c. kr. vojaška godba. Vstopnina 20 kr. za osebo, otroci prosti.

— **Nobel berač hodi po hišah** in berači prav silno. Navadno izkaže se s polo, na kateri so vpisana imena darovalcev in darovane svote.

— **Izginil je 11 let stari deček** Franc Jeras, sin Jerneja Jerasa v Bohoričevih ulicah št. 11. Šel je z doma, ker nima veselja za šolo. Klatil se bode po deželi okoli. Deček je bleđ, dolgoličen in nosi sivo obleko. Ušel je brez čevljev in brez klobuka.

— **Železniški vozni red,** veljaven od 1. junija t. l. do konca oktobra je izšel v

zalogi g. Jos. Petriča, trgovca s papirjem v Ljubljani, in se dobiva pri njem brezplačno.

* **Ujeti glasovi.** Dunajaka akademija znanosti ustanovi fonografski arhiv. S tem ne bodo prvaki človeštva živeli v potomstvu le v svojih delih, nego bodo lahko govorili v živi besedi še po smrti. Besedo, peto ali govorno v fonografski stroj, je mogoče ponoviti kadarkoli, dokler so valjčki nepoškodovani. Arhiv bo imel tri oddelke. V prvem bodo zastopani vsi jeziki in vsa narečja evropska, kakor jih govore narodi koncem našega veka in najvažnejši jeziki ostalih delov sveta. V drugem oddelku bodo zastopana sodobna godba; v tretjem pa govori in glasovi govorniških ali pevskih velikanov.

* **Nemška zveza pevskih društev.** V Gradcu nameravajo napraviti neko slavnost nemških pevskih društev. Zategadelj so sklenili v Düsseldorfu posvetujoči se delegati velikonemške renske zveze pevskih društev, da se ne udeležijo omenjene slavnosti v Gradcu, prvič ker leži Gradec predaleč, drugič pa z izgovorom, da niso ugodne politične razmere v Avstriji takej nemški slavnosti. — Sicer pa nima renska zveza pevskih društev v Gradcu ničesar iskati. Kaj bi porekli naši germanski prijatelji, če bi kako avstrijsko slovansko pevsko društvo priredilo tam daleč v Kijevu ali Moskvi navadno svojo slavnost? Vpitja o veleizdajstvu in panslavizmu ne bi bilo ne konca ne kraja.

* **„Atentat“ na nemškega cesarja.** Minole dni se je raznesla govorica, da se je zgodil na Viljema II. v Berlinu atentat, ki se je ponesrečil. Ta neresnična vest je nastala, ker so zaprli nekega bivšega učitelja, ko se je v drevedu »pod lipami« jako nesramno vedel prav v tistem hipu, ko se je peljal mimo cesar s cesarico. Nesrečnež je duševno bolan. Pred leti so ga upokojili, ker je zaradi občevanja s prostitutkami docela propadel. »Pod lipami« je hotel zasramovati z nemoralnimi kretnjami neke dame, katere je smatral za vlačugarice.

* **Konec mladostne ljubezni.** V Berlinu se je pred dvema letoma oženil neki vdovec, lekarničar, z 28 let mlajšo hčerko nekega posestnika v Poznanju. Dasi sta bila zakonca zelo različne starosti, sta vendar prav srečno živela. Nedavno pa je prišel v Berlin bratranec mlade gospe, neki Bruno K., s katerim je bila lekarničarka že v dekliških letih prav dobro znana. No, staremu soprogu se je kmalu zazdelo, da je njegova žena s svojim daljnim sorodnikom malo preveč ljubezniva. Hotel se je uveriti, je li so njegove sumnje upravičene ali ne, zato je odpustil svojega lekarniškega asistenta, na njegovo mesto pa je vzel — detektiva. Ta je kmalu videl, kaj se godi v hiši. In lekarničar je pokazal ženinemu sorodniku vrata, njo pa je poslal domov k starišem ter vložil prošnjo za razločitev zakona. Skesana soproga se je skušala zastrupiti. Njen sopro, katerega so brzojavno pozvali k bolnici, jej je ginjen odpustil ter jo vzel zopet k sebi.

* **Jajce in ljubezen.** Čemu je dobro kurje jajce, pove naslednja mična dogodbica Elize Gilday, lepe hčerke nekega trgovca z jajci. Lansko leto o Veliki noči ko je njen oče pošiljal jajca preko vse Amerike, je hčerka na jajce zapisala te-le besede: Lizzie Gilday, Fort Dodge Jowe. Pridi in poseti mojo ljubezen! Te besede je napisala s kemično tinto in oni, komur so veljale, je vedel, kako in kaj; kajti zaboj jajc, v katerem je bilo ono skrivnostno jajce, je potoval na Kubo in prišel v roke nekemu Schmidu, ki se je tudi takoj pismeno odzval na imenovani naslov. Resnica je, da se je vsled tega sporazumljenja po jajcu izvršila kmalu njiju poroka in da je lepa Lizika šla k svojemu ženinu na Kubo.

* **Debelost — moderna.** Vitkost in suhljatost nista več moderni v Londonu, nego debelost. Vse najboljše občinstvo rabi Weir-Mitchellovo kuro. V okolici Londona so zdravilišča, v katerih treba ostati vsaj 5—10 tednov brez dela in skrbi. Človek mora 2 tedna skoraj vedno ležati, ne da bi govoril ali čital ali pisal. Jest pa mora močnate in mlečnate jedi v največjih porcijah. Razen tega jih masirajo in elektrizirajo. Pozneje se sme le malo sprehajati.

* **Statistika umorov.** Italijanski kriminalist Ferri je sestavil statistiko umorov, ki se dogajajo v poedinih evropskih državah ter je prišel da zaključka, da pride od teh umorov vsako leto na milijon prebivalcev: v Italiji 97, Španiji 77, Ogrski 75, Avstriji 24, Rumuniji 40, Poltugalu 24, Švici 16, Franciji 17, Rusiji 15, Nemčiji 11, Irski 11, Holandski 6, Angleški 6, Škotski 5. »Hrvatsko Pravo« piše: Iz tega se vidi, da je Italija, zemlja noža, na prvem mestu, kakor tudi, da se pripeti v južnih deželah, kjer je temperament ognjevitši, več krvavih zločinov, nego v hladnih severnih zemljah. Ako kažejo ti zločini narodni značaj na jedni, kažejo na drugi strani razvitek kulture, ter je pravi čudež, da kultura ni mogla vplivati na narodni značaj Italijanov. In vendar hočejo osvojiti Dalmacijo, Istro, Trst — bržčas z nožem?

* **Zverski zločin.** Kakor javljajo iz Toplice, je umoril nedavno v Graupenu delavec Bruch iz ljubosumnosti svojo ljubico. Privezal jo je na drevo ter jo zadavil. Potem je nje truplo vrgel v travo in ga pokril s cvetjem in listjem.

* **Družina morilcev.** Po tridnevni obravnavi je bil barvar Kohlmann v Pasztou obsojen radi roparskega umora k smrti na vešala. Pri umoru so mu pomagali žena in otroci. Žena je obsojena v do smrtne ječe, sin na 15 let, hči pa na 1½ leta ječe.

* **Linčali so zamorca.** Iz Pueblo-Cityja v Koloradu (Zjed. države) javljajo krut slučaj linčanja. Okoli 3000 ljudij je ustavilo železniški vlak sredi proge ter iztrgalo orožnikom zamorca, ki je bil na poti v ječo radi težkega zločina. Tolpa je zamorca strašno razmrcvarila ter ga končno obesila na brzojavni kol. Ta kol se je prej trikrat prevrnil, predno se je posrečilo obesiti žrtev. Ko je zamorec obvisel, ga je množica obsipala s kamenjem ter ga docela razbila. Končno so kol in truplo sežgali.

* **Ubili radi para črevljev.** V torek večer okoli 9. ure so ukradli trije dečki starinarju Schnekarju na Dunaju par rujavih črevljev. Starinarjev sin je zapazil tatiče in stekel za njimi. Ti pa so ga zabodli z noži. Ranjenec je imel še toliko moči, da se je priplazil domov, kjer je umrl, ne da bi mogel povedati, kdo ga je zabodel.

* **Kako lov v Ameriki potepuhe in tatove.** Američi so povsod originalni in praktični ljudje, taki so tudi kar se tiče njihovih jetnikov. V Novem Jorku je kakor povsod v velikih mestih, silno veliko število potepuhov, tatov itd. Ako bi hoteli stražniki vsakega aretovati, bi moralo biti stražnikov skoro toliko, kakor hudodelcev in aretiranjka bi ne bilo konca ne kraja. Zato so napravili po mestu vse polno nekakih kijoskov, stolpičev v katerem ima prostora po en človek. V tak stolpič potisne straža hudodelca, ko ga zasači, ga notri zapre in gre dalje svojo pot. Po mestu okrog pa hodi zaprt voz, ki od časa do časa pobira iz stolpičev hudodelce ter jih izvzi v ječe.

* **Množina obiteljskih členov.** Najnovejši statistični podatki kažejo, da so obitelji v Francoski najmanjše in v Irski največje. Tako šteje na Francoskem vsaka družina povprečno 303 členov, v Irski pa 52 členov. Na Danskem ima obitelj 361 členov. Na Ogerskem 37, v Švici 394, v Avstriji 405, prav toliko tudi v Belgiji, na Angleškem 408, v Nemčiji 41, na Švedskem 412, v Holandiji 422, v Škotski 446, v Italiji 456, na Španskem 465 in v Rusiji 483 členov.

* **Ponesrečena igra „Hilsner“.** V Černovcih so minolega predpusta pri neki zabavi predstavljali občinstvu za smeh, kako bi moral biti obešen žid Hilsner, ki je baje umoril Ano Hružo. Eden izmed zagriženih antisemitov je predstavljal žida, drugi pa krvnika. No, krvnik je opravil svoj posel tako izvrstno, da je predstavljalec žida omedlel in so ga zbudili šele čez dve uri. Razen tega se mu je zlomilo jabolko v goltancu, in danes ne more govoriti. »Krvnika« je sodišče kaznovalo s 4 meseci zapora.

* **Plača žurnalista.** Americ. Ch. M. Sheldon izdaja svoj list „The Topeka Capital“ v 300.000 iztisih. Sheldon je prevzel list šele pred par tedni, a uredoval ga je tako izvrstno, da je pridobil v kratkem času 200.000 novih naročnikov. Zato pa mu ponujajo sedaj razni listi uredništvo. Neki angleški impresarij mu ponuja

plačo 750.000 frankov, ako hoče predavati po Angleškem. Neki list pa mu ponuja 25.000 frankov za en članek na teden.

* **Čuden vzrok dvoboja.** K nekemu madjarskemu poslancu je prišel nedavno jeden njegovih znancev ter ga prosil, naj govori pri vladi zanj, da dobi neko lepo službo. Poslanec pa mu ni mogel ustreči, ker je že obljubil svojo protekcijo nekemu družemu. To je smatral prosilec za osebnostno razžaljenje ter je pozval poslancu na dvoboj. Zmagal je prosilec in zadal svojemu nasprotniku poslancu precej hudo rano. Iz tega sledi, da madjarski poslanec mora zagovarjati vsako prošnjo ali pa bo — tepen! Zares, lepi ljudje so ti Madjari.

* **Igralec-poslanec.** Najslavnejši italijanski igralec Ermete Novelli je dobil od volilcev okraja Ferma ponudbo, da ga volijo v parlament. Novelli mandata menda ne bo sprejel.

* **Rusko častno darilo generalu Cronjeju.** V Rusiji so nabrali 10.000 kron da se je izgotovilo prekrasno darilo ujetemu generalu Cronjeju. Darilo kaže Bura na konju, pred njim stoji njegova žena in njena sin ji daje patrone. Vse delo je iz srebra, porfirja in ruskega emajla. Darilo se pošlje na pariško razstavo na oddelek Transvaala.

* **Strašno priznanje.** Neki Stauff v Wilwisheimu v Alzaciji je priznal na smrtni postelji, da je umoril troje ljudij in zakrivil več požigov. Vsled preiskave so zaprli nekega sokrivca Stauffovega.

Književnost.

— **„Zvonček“**, list s podobami za slovensko mladino št. 6. I. letnika prinaša naslednjo vsebino: Moj dom, (pesem, Modest); Da sem slikar, (pesem, Fr. Žgur); Breza in brast, (pesem, O. Zupančič); Pesem o dežku, (pesem, B. Baebler); Deček in slepec, (spisal Janko Leban); Ko je večer, (spisal Simon Palček); Na Triglav, (spisal Ljud. Stiasny); Za god, (pesem, Zmagoslav); Odpuščajmo, (spisal L. Černe); Ej, (pesem, Vida); Kaj je pozabil Tinček, (spisal Ivo Trost); Skriti Jurče, (spisal Fr. Črnagoj); Pouk in zabava, Ta najboljši list za slovensko mladino, katera bode hlastno prebirala poučne spise in pesmi, dela čast vsem Slovincem in ga zategadelj kar najtopleje priporočamo.

— **Narodne pesmi z napevi**, nabral in uredil Janko Žirovnik. Nova pomnožena izdaja. Lastnina in zaloga Otona Fischerja v Ljubljani 1900. V pravlični knjižici nam je podal marljivi gospod nadučitelj Št. Vidski venec 50 lepo harmoniziranih narodnih pesmic, ki so se tako priljubile prijateljem slovenske glasbe, da se je tekoma let moralo prirediti že več izdaj, odkar jih je „Glasbena Matica“ prvokrat izdala leta 1883. Tedanjim 41 pesmicam pridal je izdajatelj še 9 novih (Slovenski smo fantje, Slovo, Regiment, Prišla bo spomlad, Pijmo ga pijmo, Fantje na vas grede, Kaj pa ti pobič, Glej, glej, kak' mimo gre, Ko pridem jaz k Tebi.) Prirejene so tako, da se poje čveteroglasno, z vodilnim glasom v prvem, večinoma pa v drugem tenorju, ki ga najbolje lahko poje visok baritonist. Ne dvomimo, da bode ta nova izdaja prav dobro došla vsem prijateljem domače narodne pesmi, tembolj ker ji je tudi založnik dal tako priročno obliko. Tudi cena lično v platnu vezani knjižici ni visoka. Dobiva se je po 60 kr. pri založniku in v drugih knjigarnah. Knjižica je posebno primerna, za razne prilike kot malo darilce, ki ima trajno vrednost. Priporočamo jo prav toplo slovenskim rodoljubom. — Prilčno spregovorimo kaj več.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 2. junija. Vsi poskusi doseči potom kompromisa opustitev češke obstrukcije so se izjalovili. Stransky je imel daljši pogovor s Körberjem in Rezekom, v katerem je spoznal, da se češkim željam ne ugodijo, ker Nemci v to ne privolijo. Körber se je pač pogajal z Osvaldom Thunom in Pergelom a brez uspeha. Dejstvo je da se vlada vsled tega ni odločila, ugoditi češkim zahtevam glede uvedanja notranjega češkega jezika v čeških okrajih, ker se je temu upiral Spens, ki stoji povsem pod vplivom Chlu-

meckega. V sredo se bo torej nadaljevala češka obstrukcija, in če bi se jo poskusilo s silo zadržati, rabili bodo tudi Čehi silo. Sicer pa se sodi, da se zasedanje že konec prihodnjega tedna zaključijo.

Dunaj 2. junija. V političnih krogih se sklepa iz tega, da odpotuje cesar čez binkoštno praznike v Gödölö, da se je že definitivno odločilo, kaj se zgodi v državnem zboru. Vlada bo poskusila pridobiti vse stranke, da z dolgimi sejami onemogočijo češko obstrukcijo, a če se to, kakor je verjetno, ne posreči, se zaključijo zasedanje in se bo do jeseni zopet vladalo s § 14. Odločitev v krizi se torej zopet odgodi.

Dunaj 2. junija. Ebenhoch prijavlja članek, v katerem pravi, da je češka obstrukcija nevarnejša kakor je bila nemška. Vsega zlega je kriv Kindinger. Desnica bi rada videla, ko bi Körber ugodil češkim zahtevam in bodo desničarske stranke dobro premislile, predno gredo v boj zoper Čeha.

Dunaj 2. junija. Iz zanesljivega vira se čuje, da je zaščitnik in pospeševalec klerikalne gospodarske organizacije na Kranjskem dvorni svetnik v poljedelskem ministrstvu dr. Beck.

Plzen 2. junija. Trije nemški visokošolci so bili tu aretovani, ker so hodili po mestu s čepicami in trakovi v nemških barvah. Na policiji se jim je naznanilo, da je v Plznu prepovedano, nositi take barve, potem pa so bili izpuščeni.

Budimpešta 2. junija. Tu in v raznih komitatih je divjal včeraj strahovit vihar. Več oseb je bilo ubitih. V Szolnoti v biharskem komitatu in v Št. Petru v torontalskem komitatu je padala kakor kurje jajce debela toča, ki je po poljih in vinogradih vse razbila. Ko je nehal vihar, je ležala toča 10 do 15 cm. visoko.

Bruselj 2. junija. Transvaalska delegacija potrjuje, da se je Krüger z 12.000 možmi umaknil v gorovje pri Lydenburgu, od koder bo Angleže neoprestano vzemirjal. Johannesburški zlatokopi samo vsled posredovanja Krügerja in Bothe niso bili uničeni, kajti vsi drugi vplivnejši politiki, mejnjimi tudi državni tajnik Reitz, so bili za uničenje.

Bruselj 2. junija. Transvaalsko poslaništvo razglasa proklamacijo, s katero naznanja Krüger, da Buri ne bodo nikdar priznali angleškega gospodstva.

London 2. junija. Nekateri listi trde, da je general French s kavalerijo že zasedel Pretorijo.

London 2. junija. „Daily Mail“ poroča, da je proglasil Krüger Middeburg za sedež transvaalske vlade.

London 2. junija. General Rundle je zasedel Lindley.

London 2. junija. Za Krügerja je v Bruselju že najeto stanovanje.

London 2. junija. Cesar Viljem in kralj Umberto sta kraljici Viktoriji brzojavno čestitala na zmaganju angleške armade v Južni Afriki.

XXVIII. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos . . .	16627 K 31 vin.
Kriša nabrala v Ivanjem selu . . .	8 „ — „
Valenčič Ivan v Trnovem . . .	10 „ — „
N. N.	3 „ — „
Na Kadilnikovem večeru pri „belem volku“ v Ljubljani zbrani čestilci staršine slovenskih hribovlazcev . . .	14 „ — „
Vesela družba pri P. Mayerju v Kranju . . .	10 „ — „
Kete Vojteh s soprogo v Lackenhofu na Niž. Avstr. . . .	10 „ — „
Ažman G. J. nadič v Žirovnici . . .	12 „ 40 „
Primožič G. A. v Žireh, polovico čistega dohodka veselice . . .	40 „ — „
Mikuževa Ivanka nabrala pri domači tomboli . . .	9 „ 06 „
Vesela družba v Wuchererjeveji gostilni v Lescab. . . .	11 „ — „
Košir Eric mag. urad. v Ljubljani Zafošnik Bl. pod geslom: Kdor za Prešernov spomenik ničesar ne daruje, ni vreden da ga narod naš Slovence imenuje . . .	25 „ — „
Vesela družba „pri raci“ v Spod. Šiški . . .	17 „ 10 „
Slovenski klub v Celovcu . . .	20 „ — „
Na drugem Kadilnikovem večeru pri „belem volku“ zbrani Prešernovi čestilci . . .	11 „ 13 „
Miklavčičeva Mici v Celji nabrala . . .	20 „ — „
Gruden Jan v Idriji . . .	5 „ — „
Guštin Božidar v Tridentu . . .	4 „ — „
Na tretjem Kadilnikovem večeru „pri belem volku“ zbrani Prešernovi čestilci . . .	20 „ — „
Skupaj . . .	16.878 K — vin.

Dr. Josip Stare, blagajnik.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Zdraveni liberalci in klerikalci narodne gostilne „pri belem volku“ v Ljubljani 15 kron kot preostanek doneska k vencu na krsto nepozabnega Frana Blaža. — G. Ivan Vilhar, posestnik v Ljubljani 100 kron. — G. Ivan Novak v Krškem, nabral 6 kron, med Brežičani in Krčani v brežki čitalnici po „foršteleng“ „Tat in di mlin“. Skupaj 121 kron. — Živeli!

Za Prešernov spomenik: 3 krokarji v gostilni „Mantova“, poslano po g. dr. Maroltu na Vrhniki 6 kron. — G. Marija Jekovec v Ljubljani, prvo peterokrono (5 kron). — Gdč. Tonica Majzeljeva v Belcerkvi 66 kron, nabrala v družbi gorenjsko-dolenjskih „Sokolov“ pevaje „Največ sveta otrokom slihi Slave“ — tje bomo našli pot — kjer nje sinovi — si pristo voljo vero in postave. — Črtomir! podoba Tvoja —? — Skupaj 77 kron. — Živeli!

Fotografski aparati za diletante. Priporočamo vsem, ki se zanimajo za fotografijo, ta zanimajoč sport, ki se ga vsakdo lahko nauči, od l. 1884. obstoječo specialno hišo fotografskih potrebščin firme A. MOLL, c. in kr. dvorni dobavitelj, DUNAJ, Tuchlauben 9, ter da pregledajo njen ilustrovani cenik, ki se na željo pošilja brezplačno. a (11-3)

300.000 kron v gotovini znaša glavni dobitok z ukazom cesarja vršeče se XXXIII. državne loterije za civilno dobrodelne namene. Stem opominjamo svoje čitatelje, da se bode izplačalo vseh 16.514 dobitkov te loterije v gotovem denarju v vseh stopnjah tisočev in stotokov, ter da je zbiranje nepreklicno dne 7. junija tekočega leta.

Rogaško zdravilišče. Kako priljubljeno je Rogaško kopališče, dokazuje to, da je došlo iz severnoameriških držav 7 zastopnikov v to znamenito zdravilišče za želedec in da dohajajo tuji iz najdaljših krajev sveta. Blizu poldrugi milijon steklenic se izvozi vsako leto v svet, skoro pol milijona litrov pa se izpije v poletnih mesecih v Slatini pri vrelcih. Leta 1901 bude 100 let, kar je ta biser zelene Štajerske prišel v last dežele, in ni možno popisati na kratko, kaj se je vse zgodilo v tem času. Letošnjo zimo se začne graditi novi hidropatični zavod po najmodernejšem načinu in bode gotov do otvoritve sezone leta 1901.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
1	9. zvečer	734,6	14,4	sl. sever	jasno	
2	7. zjutraj	735,4	11,9	sl. jvzh.	megla	
	2. popol.	734,7	18,9	sr. jvzh.	del. jasno	0,0 mm.

Srednja včerašnja temperatura 16,0°, normale: 16,1°.

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe Mattoni-jeve Giesshubler slatine. V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Slovenskega stenografa

sprejme takoj (1090-3) notar Hudovernik v Kostanjevici. Plača po dogovoru.

Dobro izurjena prodajalka

spretna v trgovini z mešanim blagom in v knjigovodstvu, se sprejme pri Otonu Wöllingu na Bledu.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 5 lepih velikih sob in z vsemi pripadajočimi prostori na Rimski cesti št. 10 v I. nadstropju se odda z mesecem avgustom. Ogleda se lahko vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne. (1051-5)

Uradno dovoljena (1105) posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 priporoča in namešča službe iskajoče vsake vrste za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj. Natančneje v pisarni.

Stajerska **ROGAŠKA** KISLA VODA **Jemljevo Styria-vrelce** SVETOSLAVNA. Krapčevalna pijača. Neprakošana zdravilna voda.

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po aoci osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl. Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijane vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osobni vlak v Jesenic. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 31 min. popoldne v Podnarta-Kropo. **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osobni vlak iz Jesenic. Ob 11. uri 16 m. dopoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijnih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osobni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijnih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Krope. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osobni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 5. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsen in železo sodrzujoča mineralna voda pripravljena od prvih medicinskih avtoritet pri anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, mal-ariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto. Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah. (915-4)

Kopališče Roncegno Južno Tirolsko, postaja valsaanske železnice, 1 1/2 ure oddaljeno od Tridenta, mineralna, blatna, parna kopel, popolno zdravljenje z mrzlo vodo, elektroterapija, masaža, zdravilna gimnastika. Višina nad morjem 535 metrov, prekrasna lega, zaščiten od vetrov, dišeč, suh zrak, brez vsega prahu, stalna temperatura 18 do 22 stopinj. Zdravilišče prve vrste z obširnimi lepimi parkom, prekrasen razgled na dolomite, 200 sob za tuje, obedovalnice in bralne sobe, zdravski salon. Povsod električna razsvetljava, zdravška godba, lawn-tennis. Senčnata izprehajališča, zanimivi izleti. Sezona maj—oktober. Prospekte in pojanila daje kopališko ravnateljstvo v Roncegno.

Največjo izber elegantnih solčnikov priporoča po najnižjih cenah **L. Mikusch** Metastl trg št. 15.

Kdor hoče imeti gotovost, da dobi dobro in čisto čokolado, naj kupi

CHOCOLAT SUCHARD.

Ta staropreizkušena, najbolje renimirana marka je skrbno pripravljena, zajamčeno čista in na vsem svetu priljubljena. (213-19) Dobiva se povsod na prodaj.

Glavna zaloga za Kranjsko:

MIHAEL KASTNER

v Ljubljani. (573-22)

Damsko kolo

se po nizki ceni prodaja.

Več se izve v pekarni g. Jos. Jug-a, Tržaška cesta št. 13. (1078-3)

Ponudbe za zobotrebneke iz planinskega lesa

se prosijo in naj se pošiljajo Rudolfu Mosse, Lipsko, pod L. F. 2138. (1093-2)

Jako dobre ter samo pol leta rabljene

Elegi-citre

na mehaniko, kakor tudi

kolo

se radi odpotovanja po nizki ceni prodaja. Vprašanja naj se blagovoljno poslati pod sifro A. B. v Zaloz pri Ljubljani.

Išče se

pisarniški sluga

z letno plačo 720 K; vrh tega dobi vsako leto eno uradno obleko. Oziralo se bode samo na prosilce, ki so samskega stanu, večji slovenskega in nemškega jezika in vojaščne prosti. Prednost imajo taki, ki so v kaki pisarni že služili. Opremljene prošnje naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Naroda“ pod črko A. Vstopiti je takoj. (1107-1)

Hiša

je na prodaj iz proste roke v Ljubljani, na Sv. Jakoba trgu št. 6.

V hiši je prav dobro poslujoča gostilna na zelo lepem prostoru nasproti cerkvenih vrat. Cena je primerna (1054-2)

Zastonj

novo kolo

za damo

onemu, kateri posodi 120 gold. proti mesečnimi obroki po 20 gl. Pcnudbe pod: „Kolo Posojilo“, pošta restante, glavna pošta (1110-1)

Do 1. junija in od 1. septembra stanovanjske tarife za 25% znižane.

Zdravilišče

Krapinske Toplice

na Hrvatskem

od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje, so odprte od 1. aprila do konca oktobra. 30° do 35° R. gorke akrototerme, ki eminentno uplivajo proti protinu, mišični in členski revmi, in njih posledičnim boleznim, pri iski, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightijevi bolezni, otrpenju, kroničnem materničnem vnetju, eksudatu periternalnih vezin. Velike basinske, polne, separate kopeli, kopeli v mramornatih banjah in tušne kopeli, izvrstno urejene počinice (sudarji), masaža, električna, šved. zdravilna gimnastika. Udobna stanovanja. Dobre in ne drage gostilne; stalna topliška godba. Obširni senčni sprehodi itd. Od 1. maja vsak dan zveza po poštinih omnibusih s postajama Zabok in Polčane. Kopališki zdravnik dr. Ed. Mai. — Brošure se dobe v vseh knjigarnah. Prospekte in poročila pošilja (809-8) kopališko ravnateljstvo.

Resna ženitna ponudba!

Vdovec, brez vseh zadržkov, posestnik, krčmar in vinski trgovec v prijazen kraju blizu postaje na **Notranjskem**, ki ima lepo premoženje v vrednosti do 120.000 kron, z dobrimi dohodki, želi tem modernim potom dobiti pridno sodružnico, gospico ali vdovo brez otrok, z imetjem okoli 2000 kron. Želi se tudi, da je obeh deželnih jezikov zmožna ter vešča v gospodinjstvu in pri kuhi.

Ponudbe s sliko pod „0000“ upravništvu „Slov. Naroda“. Za tajnost se jamči. Slike se tajno vrnejo. (1091-2)

Elegantna stanovanja

s 4 sobami in s 3 sobami z udobnimi priklonimi se oddajo za termine 1. avgusta t. l.

na Marije Terezije cesti in Novi ulici v I. in III. nadstropji. — Več se izve pri hišniku v Šubičevi ulici št. 3. (755-8)

Edini producent žganja v Ljubljani (1104-2)

Peter Aleš

Tržaška cesta št. 28.
Prodaja naravno vinsko žganje in brinjavec po 2 K 80 h liter
slivovec po 2, 40
melisovec i. t. d. ter kupuje in kuha vsake vrste žganje in rože.

Posestvo št. 34

v Majšpergu (Monsberg) pri Ptujju poprej Villa Turkusch

je za 5000 gl. na prodaj. Obsega stavbišče s prav lepo zidano južno ležečo vilo s krasnim razgledom in gospodarsko poslopje v Majšpergu pri Mariji Novi Stifiti; vrt z okoli 1000 žlahtnimi sadnimi drevesi; vinske ograje, njive, travnike, skupaj 4 orale, izvrstno mirno bivališče. Železniška postaja Sternthal (pol ure vožnje) in Ptuj (eno uro vožnje). Ponudbe sprejema lastnik profesor Theodor Strasser v Gradcu, Schlögelstrasse 9. (1109-1)

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:
7. junija Rotterdam 8-30 dopoldne.
14. junija Maasdam 2-30 popoldne.
21. junija Potsdam 7-00 dopoldne.
28. junija Statendam 2-00 popoldne.
Novi parniki na 2 vijaka.
Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton, Potsdam 12.500 ton. (896-9)
Cene v prvi kajiti od 288 K naprej iz prista; drugi kajiti od 204 K h Dunaja. nišča III. razred 185 K 40 h z Dunaja.
Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10; za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstr. podružnice v Brnu, Inomestu in Trstu.

Razglas.

Vsled sklepa odbora upnikov prodala se bo

zaloga blaga in štacunska oprava

iz konkurzne mase Julije Murgelj v Novem mestu (1095-2)

dné 6. junija 1900

ob 10. uri dopoldne na javni dražbi in sicer v celoti.

Dražba se bo vršila v prodajalnici Julije Murgelj na Velikem trgu.

Natančneja pojasnila daje podpisaneec. V Novem mestu, 30. maja 1900.

Odvetnik dr. Vladimir Žitek

oskrbnik konkurzne mase Julije Murgelj.

Vsi

birmški botri in botrce

naj si ogledajo moja izložna okna v novi trgovini ur, zlatnine in srebrnine

na Starem trgu šte. 16

kjer dobé solidne, lepe, močne

ure

mного ceneje nego povsod z enoletnim jamstvom.

Srebrna remontoarka za gospode od gl. 5-60

" " " dame " " 5 60

Zlata " " " " " 14-50

Niklasta " " " " " 3-50

naprej. — K tem primerne

zlate, srebrne in double-verižice.

— Zlate prstane, zlate, srebrne in double-uhane, broše, kolijé-verižice s križci, srčki itd. itd.

Vse mnogo ceneje nego povsod pri (1028-7)

Rudolfu Weber-ju

urarju, Stari trg št. 16.

Poština naročila se izvrše s prvo pošto.

Na prodaj je v Tupalčah tik državne ceste

hiša

v kateri je gostilna, pekarnja in trgovina z mesnimi blagom z vso potrebno opravo. Hiša ima tudi primerne prostore za vinsko trgovino. K hiši spada nekaj polja in gozda. (1058-5)

Natančneje pove lastnik: Peter Alešovec, Tupalče št. 26, Gorenjsko.

L. Luser-jev oblič za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kurjlim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga: L. Schwenk-ova lekarna Dunaj-Meidling.

Zahtevajte Luser-jev oblič za turiste po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: M. Mardetschlager, J. Mayr, G. Piccol. V Kranju: K. Savnik. (485-13)

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna serbrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavskih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. učinkovitih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v (1841-32)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znežek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za nje 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvlaček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

Jako zadovoljen z Vašo zbirko, bodem isto pri vsaki priliki priporočal. Z velespoštovanjem Gradec. Anton Marx, c. kr. pol. uradnik.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Styria-

kolesa

so po vsakovrstnih cenah vedno v zalogi!

Ne samo najelegančajše in najdražje, nego tudi najprostejše in najcenejše (427-13)

Styria-kolo

se odlikuje po izborni konstrukciji, solidni izdelavi in lahnem teku.

Styria'-Fahrrad-Werke

Joh. Puch & Comp., Gradec.

Zastopnik:

Fran Čuden

trgovec s kolesi v Ljubljani.

Cenó se prodá lepa, nova vila v Kranju.

Natančneje poizvé se pri (1087-1) Jožefu Fuso v Kranju.

Od 27. maja do 14. jun. 1900.

V angleškem skladišču oblek v Ljubljani

vogal sv. Petra in Resljeve ceste 3 prodajam

po lastnih tovarniških cenah

zaradi preobilne zaloge blaga obleke za gospode, dečke in otroke ter radi pozne sezone

najnovjšo konfekcijo za dame za vsako ceno in čudovito dober kup. (1064-3) Z velespoštovanjem

Oroslav Bernatovič.

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki je iskueno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogari, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švicah itd. proti potnim boleznim, slasti proti

vsake vrste spuščajem

uporablja s najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje luskinio na glavi in v bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride sleparijam v okom, zahtevaj izrecno Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na sraven natisnjeno varstveno znamko. Pri neozdravljivih potnih boleznih se na mesto kotranovega mila s uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo. Kot blaže kotranovo milo za odpravljanje nesnage s polti, (586-6)

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo aliu

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo, v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano. Cena komadu vsake vrste s navodilom o uporabi 35 kr.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužio, da na nje posebno opozarjamo: Benzoc-milo za fino polti; Borezovo milo za prišče; Karbolsko milo za ugaljenje polti pri pikah vales koz in kot raskušajoče milo; Bergerjevo smrekovo-iglasto milo za umivanje in toileto, Bergerjevo milo za nežno otročjo dobo (25 kv.)

Bergerjevo Petrosulfo-milo

proti rudičasti obrabi, rudičemu nosu, opršici in sklenju kože; milo za pege v obrabi jako učinkuje; žvepleno-milno milo proti zakoničnim črvom in nečistotnim obrabi; taninsko milo za potne noge in proti izpadanju las.

Bergerjeva zobna pasta v tubah

najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadilce. Cena 30 kr. Glede vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno Bergerjevo mila, ker je mnogo ničvrednih imitacij.

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg.: V. Mayr, G. Piccol, J. Svoboda in U. pl. Trnkóczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem. Na debelo:

G. Hell & Comp., Dunaj, I., Sternsgasse 8.

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda Dunaj I. Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko in Koroško Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v zadevi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1,000.000 kron. Rezerva premij dne 31. decembra 1899 2,933.054.88 kron. L. 1899 se je na podlagi 1225 smrtnih slučajev izplačalo 378.992.22 kron. Od 1. 1890-1900 se je izplačalo 2,714.425.24 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je polica radi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih

oseb. — Zavarovanje otrok. (747-8)

Glavni zastop za Kranjsko: v Ljubljani, Stari trg št. 28. Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in na svoje ponudbe pošljejo gorenji agentura.

Občinskega tajnika

ki je prost vojaščin in zna slovensko in nemško, spréjme občina Vrhnika. Letna plača 1200 kron. Prošnje s prilogami naj se pošljejo županstvu na Vrhniki

do 10. junija 1900.

Županstvo na Vrhniki

dné 26. maja 1900.

(1067-5) Gabrijel Jelovšek, župan.

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olikat) (112-23)

ter se dobi za predplačilo 1 gl. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri

Jožefu Valenciču na Dunaju III. Bez., Steingasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10.

Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Se dobivajo v vseh tobakarnah!

„Paper Vestas“

Najboljše in najcenejše vžigalice sedanjega časa!

Goré 5 minut, torej so praktične, da se po noči z njimi posveti po stopnicah, v kuhinji pa se lahko podkuri. Ne telé in tudi ne vgasnejo v sapi ter niso dražje od vseh navadnih vžigalic.

Posebno za gostilne in kavarne so ceneje, ker je mnogo večje število v škatljici. (961-4)

Na debelo pri Ivan Kordik-u, Prešernove ulice 10-14.

Se dobivajo v vseh tobakarnah!

Klimatiško zdravilišče in prvo odlikovano morsko kopališče

Kraljevica-Portorè v Hrvatskem Primorju.

Jako romantična lega. Krasna šetališča ob morski obali. Udobna privatna stanovanja. Lekarna, pošta, brzovjav in telefon v mestu. Komunikacija z Reko in Opotijo štirikrat na dan. Parobrodarska zveza z vsem Primorjem.

Zdravniške nasvete daje dr. M. Kosič, občinski in kopaljski zdravnik.

(1059-2) Ravnateljstvo.

H. SUTTNER

urar v Kranju, poleg lekarne

priporoča svojo izborno zalogo (1112-1)

ur, zlatnine, srebrnine in optičnega blaga.

Cene nižje kakor povsod.

Srebrna, cilin. remt. ura za moške od	4 gld. 80 kr. naprej.
Srebrna, cilin. remt. ura za ženske od	4 gld. 95 kr. "
Zlata, cilin. remt. ura za ženske od	11 gld. — kr. "
Srebrne verižic od	1 gld. — kr. "

Ceniki na zahtevo poštne prosti.

Moderce

najnovije fačone,

najboljši izdelek

priporča 24

Alojzij Persch

Pred škofljo št. 22, poleg mestne hiše.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd.

po najnižjih cenah.

Najnižje cene. 24

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev

in velocipedov.

Ceniki zastoni in franko.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani 23

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

C. kr. privilegirana občna zavarovalnica

„Assicurazioni Generali v Trstu“.

Ustanovljena l. 1831.

Ustanovna glavica K 10.500.000, vplačano K 3.150.000, družbino premoženje (jamstveni zaklad) koncem l. 1899 čez 162 milijonov kron.

P. n. občinstvu s tem uljudno naznanjamo, da smo pričeli

zavarovanje proti tatinskemu ulomu

(Einbruchsdiebstahlversicherung).

Družba zavaruje proti nizki, vsakratnim razmeram primerjeni premiji premične, uštevši vsakovrstne denarne vrednosti proti tatinskemu ulomu in vsled tega nastalih poškodovanjem.

V Trstu, dne 25. maja 1900.

(1092-2)

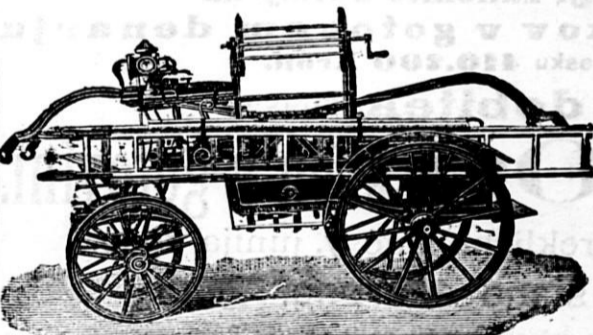
Centralno ravnateljstvo

c. kr. priv. občne zavarovalnice „Assicurazioni Generali“ v Trstu.

Pojasnila daje najradovoljnejše

glavni zastop za Kranjsko: v Ljubljani, Gradišče št. 4.

Prva slovenska c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic najnovije konstrukcije, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmrlini, parnih strojev, cevij, čelad in pasov, kmetijskih strojev in peronospera-brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzori in ceniki brezplačno. — Usmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljate franko na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem

(391-20)

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Omnibus k vsakemu vlaku.

Restavrant Hôtel Sušak Kavarna

Obed po 1 kroni. — Večerja po 60 vin.

Poleg abonementov je podpisano ravnateljstvo uvedlo tudi izdajo blokov, veljavnih za željeno dobo za obede po ceni ene krone. Vsak dan raznovrsten in obilen menu.

Izborna bela vina iz slavnoznanih kleti prev. grofa Nikole Podrinskega v Zagrebu.

Domače vino prve vrste iz Meje je vedno v veliki izberi liter po 1 K. 20 vin.

Dalmatinska najzbranejša vina v butiljah po vin 40, 60 in 1 K.

Opozarjajo se p. n. gospodje obiskovalci posebno na slovite marke Solinsko in Kastelanski Crljenak. Pristna Vodica iz Bakra, lastnega pridelka, po 2 K butiljka.

Pizensko pivo iz prve delniške pivovarne v Piznu po 64 vin. liter.

(1098-1)

Ravnateljstvo.

Elegantne sobe od K 1-20 naprej.

Velika dvorana za koncerte in gledališke predstave.

Električno razsvetljen vrt.

Balincanje in Lawn-Tennis.

Omnibus k vsakemu vlaku.

Morsko kopališče Pecinč.

Od hotela do dvih kopališč 5 in 10 minut dolga.

Trgovec z

železnino

Andr. Druškoviča naslednik

Val. Golob

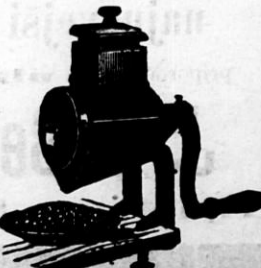
Mestni trg št. 10

založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov

priporoča svojo bogato zalogo hišne in kuhinjske oprave.

Zaloga vseh za stavbe potrebnih predmetov, kakor tudi Roman in Portland cementa.

Zaloga nagrobnih križev.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec J. Zor

črevljarski mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.

Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološki obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vestrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavo obvalo, ter razne potrebščine za to obrt.

Mero se shranjuje. — Vazajim naročilom naj se pridene vsotv.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki fačoni

priporoča HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiške kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, iantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni.

Pekarija in slastičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Podružnici:

Jurčičev trg 3. — Vegove ulice 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, prepečeno (Vanille-Zwiebak), kakor tudi

Pržen kruh

hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slastičarnici postrežem z najfinejšim naslednim pecivom in s finimi prstnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in zavitke s ametano napolnjene.

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomškove ulice št. 17 (nasproti mestne elektrarne).

Izborna zaloga grobnih spomenikov

iz različnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Naprava kompletnih rodbinskih rakev

tu in na deželi.

(1014-4)

Raznovrstna v to stroko spadajoča popravila.

Stavbena dela.

Priznana solidna in točna postrežba.

Vinska trgovina.

Naznanilo.

Spoštovanemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril na Glincah

trgovino z vinom na debelo

kjer oddajam raznovrstna pristna naravna vina po primernih cenah.

Postrežba točna in rečna.

Za mnogobrojna naročila priporoča se z vsem spoštovanjem

(1071-2)

Anton Kvas,

vinotržec, Ljubljana-Glinca.

Razpis.

Podpisani krajni šolski svet naznanja, da se bode vršila **dné 7. junija 1900** od 9.—12. ure dopoldne v **Košani**

nadrobna oddaja del za zgradbo novega šolskega poslopja.

Stroški so proračunjeni na 31.500 K. Načrti in proračun pregledajo se lahko vsak dan v ljudski šoli v Košani. Zahteva se 5% vadij. Z zidanjem bo pričeti spomladi leta 1901. Zgradbo prevzame lahko tudi jeden sam podjetnik.

Krajni šolski svet v Košani

dné 15. maja 1900.

(1004-3)

Fr. Fidel, predsednik.

Josip Širca v Žalcu

tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles, kakor

„Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“

potem drugih raznovrstnih z novimi in z najnovejšimi iznajdbami opremljenih, garantiranih koles.

Cena od 80 gl. naprej.

Lastna popravilnica.

Zaloga posameznih kolesnih del in kolesarskih potrebščin. (850-6)

Točna in kulantna postrežba.

1900! Svetovna razstava v Parizu 1900!

Kreditna pisma za Pariz

ki se izdajajo za katerekoli svote in imajo bistveno to ugodnost, da se z njimi ne samo v Parizu, nego tudi v razstavnem prostoru lahko dvigne svote, se dobivajo pri

J. C. Mayer-ju

banka in menjalnica v Ljubljani.

(867-6)

XXXIII. c. kr. drž. loterija

za civilne dobrodelne namene tostranske državne polovice.

Ta denarna loterija

edina v Avstriji zakonite devoljena ima 18.514 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku 410.000 kron.

Glavni dobiček znaša

200.000 kron v gotovini.

Žrebanje bode nepreklicno dné 7. junija 1900.

Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaji, I., Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti za kupce se dobé zastoj.

Srečke se pošiljajo poštine prosto.

Od c. kr. loterijskega dohodninskega ravnateljstva.

(841-9)

Oddelek državne loterije.

Juž. Tirolsko

Levico

(300 metrov)

(Zdravilišča v visokih alpah.) — Imeniten zdraviliški etablissement prvega reda. Celoletno, odprto po leti in po zimi.

Od 1. januarja 1900 pod novim upraviteljstvom.

Prva zdraviliška doba pod novim vodstvom se začne dne 15. maja leta 1900.

Levico-arsenasta voda se dobiva v vseh lekarnah.

Levico-krepka voda in Levico-medla voda.

Železniška postaja Valsuganske železnice, jedno uro od Tridenta. — Severnojužni brenerski ekspresni vlak do Tridenta. — Neposredna zveza z brzovlaki na vse strani in z vseh strani.

Prospekti, popis, obširna pojasnila po vseh priznanih potovalnih pisarnah, kakor tudi pri vodstvenih pisarnah v Charlottenburgu (Berlinerstr. 33) in v Levico (Juž. Tirolsko).

Brzojavni naslov: **POLLY-Levico.**

Centralni ravnatelj zdraviliškega mesta Levico-Vetriolo:

dr. A. Polly-Polacsek.

(641-6)

Avstrija.

Vetriolo

(1500 metrov)

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Franciškanske ulice 4. Pleskarina mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnožev na drobno in na debelo.

Velika izbira dr. Schöenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarja.

← Zaloga →

vahovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in slikarje, steklene mazila za krasove podo, kárboleina itd.

Posame priporočila ob občinstvu najnovejša, najboljša in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Kafföl“.

Priporočava se tudi al. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznane rečno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

šivalni stroji po najnižjih cenah. Stikle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.

Vnauja naročila se točno izvrše.

Perilo za gospode

najboljše blago in najnovejšo

kravate

prodaja

Abzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in

dečke,

jopie in plaščev

za gospe,

nepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje ingotovljajo.

Klobuke

najnovejši façone

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg.

Pod Trnovo št. 2.

23 Veliko zalogo

Klobukov

Najnižje cene.

priporoča **J. Soklič.**

Najnižje cene.

Pod Trnovo št. 2.

Svilnato blago

največja izber in najnovejše črno in barvasto, za cele obleke in bluze

priporoča 23

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vpsolati. 23

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

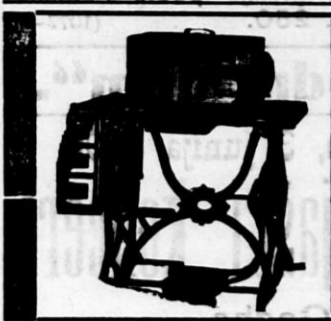
Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne **sode**

po najnižjih cenah. 23

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

23 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Ign. Fasching-a vdove

23 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo **štedilnih ognjišč**

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Ustanovljeno l. 1852.

Tovarna za strešni lep in izdelava kotrana

E. PILHALS-a naslednik

priporoča svoj I. asfaltni strešni lep in izolirski plošče, lesni cement, strešne lake (črne in rudeče), kotrane, asfalt, čolnsko in mazalno smolo, carbolineum, karbolne kisline, benzine, benzinske firneže, sajovine itd. (644-10)

Centralna pisarna: Dunaj, III., Kolonitzgasse Nr. 6.

Ustanovljeno l. 1852.

Svetovno znana

PEUGEOT-kolesa.

Samo novi 1900 modeli. (534-12)

Jedini zastopnik:

VIKTOR BOHINEC, Ljubljana.

NB. V moji odsotnosti posreduje gospod Fran Čuden v Ljubljani.

Pozor! Prilichen nakup!

Castite botrčke in botrce

opozarjam na svojo veliko zalogo jako priličnih

birmskih daril.

Posebno pa priporočam fine in natančne ure, katerih cene so jako nizke, ker sem imel priliko, kupiti večje število pravih švicarskih ur po jako ugodni ceni.

Srebrna močna moška remontoarka od gl. 5.30

Zlata " ženska " " " " " 5.30

Zlata " " " " " " 11.—

naprej z jednoletnim jamstvom. V zalogi imam tudi zraven spadajoče lepe zlate, srebrne in double-verižice, uhane, zapestnice, križce, srčke itd., vse veliko ceneji, nego drugod. (123-42)

Priporočam se uljudno za obilen obisk.

Fran Čuden

urar v Ljubljani, nasproti rotovža.

Pozor! Prilichen nakup!

Gričar & Mejač, Ljubljana,

Prešernove ulice 9

prporočata po zelo znižani ceni

jope za dame, plašče in haveloke, jopce in plašče za deklice, obleke za gospode in dečke, otroške kostume, površnike, ulstre

dalje

pristno angleško in tuzemsko sukno za izdelovanje oblek po meri.

Premier PREMIER-

Helical-cevna kolesa

Dvocevna kolesa

Prostoleteča kolesa

Transportna kolesa

Motorna kolesa (839-6)

so izkušena, solidna, elegantna in lahko leteča.

The Premier Cycle Co. Ltd.

(Hilman, Herbert & Cooper)

Coventry (Angleško), Heb (Česko), Dunaj VII.

Zastopnik: Fr. Čuden, trgovina s kolesi v Ljubljani.

Rake in ribe

kupuje po najboljših cenah

c. in kr. dvorni dobavitelj (996-3)

A. Hofbauer-ja nečak

trgovina z rečnimi in morskimi ribami

Dunaj, II. 3, Fischmarkt.

Vsa luksuz-piva izpodrine

najbolje renomirano

dvojno vležano in granatno pivo

iz delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo **jedino prvo častno darilo z izrecnim pristavkom „za izborno pivo“.** Jako pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à 1/2 litra po konkurenčnih cenah.

Dalje (589-18)

glavno zastopstvo

I. najbolje renomiranega kranjskega valjičnega mlina **Vinko Majdiča v Kranju.**

Anton Ditrich v Ljubljani

Telefon št. 109. Marije Terezije cesta št. 2. Telefon št. 109

Naznanilo kmetovalcem.

Podpisani opozarjam p. n. kmetovalce in posestnike, da sem dne 17. majnika t. l. prostovoljno izstopil iz tvrdke

Karola Kavšeka nasl.

kjer sem posloval ne kot agent marveč kot vodja skladišča poljedelskih strojev; ako so bili kmetovalci v tem času s stroji večinoma zadovoljni, imajo se zahvaliti ponajveč moji strokovni znanosti.

Ta mesec napravim v **Kranju** in tudi v **Ljubljani**

skladišče strojev

iste in tudi še boljše vrste — moji troški se bodo vsled tega zmanjšali — zato mi bode možno vsakovrstne slamoreznice, mlatilnice, gepeljne, stroje za košnjo in obračanje trave, železne pluge in brane, parne in petrolejske motorje za gonitev kmetijskih strojev, za katere se potrosi za jedno konjsko silo in jedno uro samo 3 kr. = 6 vinarjev, najceneje prodajati z polnim jamstvom poštene postrežbe. Zato uljudno prosim vse kmetovalce, naj se — kakor dosedaj — zaupno obrnejo do mene, kadar potrebujejo kmetijske stroje in druge potrebščine. Z odličnim spoštovanjem

Fran Zeman

stalno stanovanje (1101)

Gorenja Šiška št. 57 „pri „Žibertu“.

P. n. Na zahtevo se vsakemu postavijo stroji na najbolj praktičen način in **brezplačno.** Pri kmetovalcih, ki imajo samo jeden par živine, se na ta način napravi, da goni stroj nekoliko ur jedna živina, ko druga v tem času lahko počiva, kar je kmetovalcem gotovo v korist.

V „Narodni kavarni“
se v drugo roko oddajo sledeči časopisi: (1108)
„Neue freie Presse“, „Reichswehr“, „Arbeiter Zeitung“, „Ueber Land und Meer“, „Oesterreich“ (ilustrovano), „The Graphic“, „Zlata Praha“,

Ivan Kordik
v Ljubljani, Prešernove ulice 10-14
priporoča slavnemu občinstvu

mast za rujave čevlje

takoimenovano „Natur-Creme“, rujavo in belo; posebno pa belo, ki je jako izvrstna za konserviranje usnja, potem vse vrste poletnih igrač, tudi palice za gospode in dečke po najnižji ceni, na debele in drobno. (900-5)

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarnice v Pragi
priznana izborna, bolešine tolažeča mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovoli to splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richterjeve lekarnice in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elizabete cesta 5. (2006-34)

Ako si hočete za malo denarja prirediti krepčialno in okusno domačo pijačo, treba da poskusite

10 litrov sadnega soka, ki s vodo pomešani vakipe, dá 110 do 140 litrov sadnega vina. Liter te izborne pijače stane okolu pet krajcarjev.

Etterjev sadni sok

in gotovo bodete jako zadovoljni. Iz Etterjevega sadnega soka narejeno sadno vino je priljubljeno v tisočih rodbin in pridobiva od dne do dne več prijateljev.

Same-zalogo za Ljubljano ima Adolf Kopriwa, Sv. Petra cesta št. 44.

VILJEM ETTER, tiskalnica za sadni sok, Sigmaringen (Hohenzollern).

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Oesterreicher, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (946-4)

Nezaslišano! Čudovito!
240 komadov za samo gld. 1-95

1 elegantna ura s triletnim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarjem, 1 krasna kravatna igla s simili-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1/2, ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obročki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 unjati denarni mošnjček, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnoviješega načina, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavratniških in naprsnih gumbov, 1 krasno toaletno zrcalo z etujem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratak čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder
Krakau L/M.

Poštno predalo št. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož s dvema rezili kot darilo. (1087)

Mlad trgovski pomočnik

dobro izurjen v trgovini z galanterijskim in papirnatim blagom, želi svojo sedanjo službo premeniti.

Ponudbe se prosijo poste restante Ljubljana pod št. 250. (1077-2)

„Narodni dom“.

V nedeljo, 3. junija 1900

vrtni vojaški koncert.

Godba
slav. c. in kr. pešpolka št. 27.

Začetek ob 1/2.5. uri popoldne.

Vstopnina 20 kr. za osebo.

Otroci prosti.

Izborna plzensko pivo
vrček po 13 kr.

K obilni udeležbi uljudno vabi

Ludovik Masaryk
restavratér.

(1100)

Ob neugodnem vremenu vrši se koncert v notranjih prostorih.

Hillev

s 4 konjskimi stajami, prostorno kolnico, shrambo za krmo in sobo za kočijaža se da v najem s prvim avgustom. Kolnica se eventuelno lahko porabi za skladišče blaga, ker leži transito.

Stanovanje za samca.

2 meblovani sobi z balkonom, predsobo, služniško sobo, posebnim vodovodom, električno razsvetljavo se odda s 1. avgustom ali tudi takoj.

Več se izve pri hišniku v Šubičevi ulici št. 3. (962-4)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovjših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. (21)

Kathreiner
je samo pravi v znanih
Kathreinerjevih zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava
je najkusejša, kakor tudi edino zdrava in sraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava
bode s veseljem in z vedno raztočnem učinkom v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava
je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.

Oddelek za sukno firme
Kastner & Öhler v Gradcu
ima največji sortiment (426-26)
pristno štajerskega lodna

Priznana najboljši izdelki iz zajamčeno čiste ovčje volne.
Modno blago; črno in modro blago za obleke za gospode.
Vzerci franko.

Bodi lepo ali slabo vreme vendar je vsako nedeljo in praznik
KONCERT S PLESOM
v gostilni „pri Kankertu“ v Spodnji Šiški št. 20.
Vstop prost.

K mnogobrojnem obisku uljudno vabi s spoštovanjem
Ognjeslav Kozjek
hišni posestnik in krčmar.

(1111-1)

DR. Alojzij Kokalj
kazenski zagovornik

in odvetniški koncipijent v pisarni dr. Fr. Stora, odvetnika
v Ljubljani
Križevniške ulice št. 2.

(1006-3)

F. Cassermann
krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme
in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelokov po najnovjši fačoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse sraven spadojoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje talarjev in baretov. 22

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar
v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst
žepnih ur
zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur, vse samo dobre do najfinije kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 22

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.
Zaloga fotografskih aparatov.
Vsa v to stroko spadajoča popravila in njanja naročila točno in ceno. 22

• Vzorca na zahtevanje poštine prosto. •

S tem uljudno naznanjam slav. p. n. občinstvu, da je moja trgovina s suknom založena z najnovjšim blagom
za spomladno in poletno sezono.

Imam tudi največjo zalogo Krennerjevega blaga iz Škofje loke, domač izdelek najboljšega vrste.

Priporočam se slav. p. n. občinstvu za mnogobrojen obisk z velespoštovanjem 22

Hugo Ihl.
Sušenih ostankov vedno veliko v zalogi.